REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia.
BRAŞOV, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAŢIUNE în Braşov şi la următórele Birourĭ de anuncĭurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppeliks Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Numĕr de Duminecă 4)

„GAZETA“ iese în fiăcare qi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă 2 fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 17.—Anul LXIII. Braşov, Duminecă 23 Ianuarie (4 Februarie). 1900.

Administrarea averilor publice.

N'are sĕ ne cuprindă nicĭ o mirare, décă aprópe qilnic trebue sĕ vedem, sĕ audim şi sĕ cetim prin foi, că acum într'un loc, acum într'altul, acum la comună, acum la comitat, acum la o instituţiă publică, acum la cealaltă se întêmplă atâtea abaterĭ dela prescrierile legei, atâtea abusurĭ şi defraudărĭ, dintre carĭ publicului mare abia o mică parte îi vin la cunoscinţă cine scie prin ce întêmplare, ér partea cea mai mare se retace, orĭ că se aplanéză pe sub mână, ca sĕ nu mai scie lumea, înaintea căreia administratorii unguresci ai averilor publice sunt şi până acum atât de deochiaţĭ.

N'avem sĕ mirăm de tóte acestea, qicem, pentru-că e lucru de mult sciut, că rĕul, descompunerea şi putreqiciunea întot-déuna dela cap se începe. Cum ar şi puté fi vorba de-o regulată şi conscienţiósă administrare a averilor publice din partea unor funcţionăraşĭ de pe la sate, ca notarĭ, solgăbirĕi etc., când chiar despre guvern se constată cele mai marĭ negligenţe şi chiar abusurĭ în administrarea fondurilor şi fundaţiunilor.

Doi deputaţĭ ungurĭ, Polonyi şi Komjathy, aduseră qilele acestea vorba în dietă şi despre administrarea fundaţiunilor aflătóre în mânile guvernului. Ei făcură constatarea surprindĕtóre, că patru sute de mii de coróne, banĭ fundaţionalĭ testaţĭ de anumiţĭ bărbaţĭ generoşĭ pentru cause culturale şi umanitare, se află în mâna guvernului fără nicĭ un control şi fără supraveghiarea parlamentului. Descoperirea acésta a dat prilegiu foilor unguresci sĕ se ocupe de ea şi unele din ele o spun pe faţă, că „nenumĕrate abusurĭ“ s'au făcut până acum în urma amintitei lipse de control, folosindu-se acele fundaţiunĭ, chiar şi cu ocasiunea alegerilor de deputaţĭ, întocmai 'ca nisce fondurĭ de disposiţiune, din carĭ guvernanţii ungurĭ luau cât voiau spre a-i folosi, se vede, pentru mituirea alegĕtorilor în favorul lor.

Starea acésta de lucrurĭ, care s'a continuat cine scie de când, de sigur, că n'a putut, decât sĕ contribue a da esemplu rĕu celor mai micĭ şi astfel sĕ facă a-se cultiva şi propaga din qi în qi mai mult demoralisaţia.

Dela ucenicii eşiţĭ din o asemenea şcólă şi trimişĭ prin comitate, ca ei sĕ ne supravegheze şi chivernisescă în tóte privinţele, de sigur, că nicĭ nu ne puteam aştepta la ceva bun. Urmele chivernisirei lor le-am vĕqut şi le vedem qilnic, căcĭ mai rar se găsesce aqĭ între statele culte europene unul, ai căruĭ cetăţenĭ sĕ aibă atâtea cause de a-se plânge în contra relei administrărĭ a averilor publice, ca în Ungaria.

La lăţirea acestor stărĭ de decadenţă a contribuit fără îndoélă şi nenorocita politică de maghiarisare a guvernanţilor noştri, căcĭ sub cuvênt, de a reglementa, veqĭ Dómne, pe urgisitele naţionalităţĭ nemaghiare, li-s'a deschis organelor stăpânirei teren şi li-s'a dat mână de tot prea liberă spre a-se amesteca şi în trebile de administraţiă ale averilor nóstre publice şi naţionale. Dovadă ne sunt, de esemplu, şi păţaniile Românilor năsĕudenĭ, despre carĭ tuturora ne este cunoscută, câte pagube au îndurat şi îndură, de când administrarea averilor lor grăniţeresci este pusă sub ingerinţa organelor guvernului, pentru noi atât de vitrege.

Au avut tótă dreptatea amintiţii deputaţĭ maghiarĭ, décă au pretins sĕ se ia mĕsurĭ pentru asigurarea conscienţiósei administrărĭ a fondurilor şi fundaţiunilor, pe carĭ guvernul le administréză aqĭ mai mult după plac, fără nicĭ o lege, care ar regula dreptul şi datorinţele, controlul şi responsabilitatea, precum şi inspecţiunea necesară. Până când chiar la centru se dau esemple atât de triste în ce privesce asigurarea administrărei conscienţióse a averilor publice, apoi ce sĕ mai aşteptăm dela satrapii comitatelor, carĭ numai sórtea poporului, cu deosebire unde acesta e nemaghiar, nu o pórtă la inimă?

Resolvarea afacerei scólelor din Braşov.

După lungĭ şi delicate tratărĭ între guvernul român şi guvernul unguresc, prin mijlocirea ministeriului comun de esterne din Viena, s'a dat o soluţiune *definitivă* afacerei importante a rentei scólelor române din Braşov, afacere, care a preocupat viu anĭ de-arêndul opiniunea publică a Românilor.

In şedinţa de Joi a camerei române s'a dat cetire prin d-l ministru *Tache Ionescu* unui proiect de lege însoţit de o espunere de motive relativ la emiterea unui titlu de rentă pentru un anume capital, care titlu va fi nominativ pe numele bisericei Sf. Nicolae din Braşov pe séma gimnasiului şi a şcólei reale de aicĭ, întreţinute de amintita biserică.

La cetirea proiectului camera întrégă isbucni în aplause entusiaste la adresa d-lui Tache Ionescu, care a semnat proiectul de lege în calitate de ministru al instrucţiunei publice. Guvernul a cerut, ca legea sĕ se discute în secţiunĭ şi sĕ vie pe cale regulamentară în camera, pentru a-se face lumină asupra faselor, prin carĭ a trecut acéstă cestiune.

Afacerea rentei în camera română.

Etă textul espunerei de motive şi al proiectului de lege privitor la renta scólelor din Braşov:

Expunerea de motive.

Numĕróse documente, datând dela 1594 şi până la începutul acestui veac, stabilesc diferitele drepturĭ, pe carĭ biserica Sfântului Nicolae din Braşov le-a avut faţă de Statul român. In 1868 şi în 1875 s'au fixat aceste drepturĭ la cifra de 38.500 lei, sĕ fie a bisericei Sfântului Nicolae pentru şcólele greco-orientale române din Braşov, întreţinute de qisa biserică.

De atuncĭ suma de 38.500 lei pe an a fost plătită regulat de către Statul român comitetului bisericei Sfântului Nicolae din Braşov, afară numai de cei trei anĭ din urmă.

In acéstă nouă situaţie, comitetul bisericei Sfântului Nicolae din Braşov a intentat o acţiune în contra Statului român, prin care cerea, ca Statul român sĕ-i plătéscă o sumă anuală de 75,000, cifră la care qisa biserică preţuia vechile ei drepturĭ.

De altă parte guvernul ungar a atras atenţia guvernului român asupra legislaţiei ungare, care opresce bisericele şi şcólele de a primi ajutóre dela State streine.

In urma acestei comunicărĭ, au urmat tratative între cele două guverne asupra adevĕratei naturĭ a drepturilor bisericei Sfântului Nicolae.

Adĭ biserica Sf. Nicolae din Braşov, cu aprobarea Consistoriului din Sibiiu, se declară gata sĕ retragă acţiunea, ce a adus în contra statului român, *décă guvernul român ar capitalisa suma anuală de 38.500 lei într'un titlu de rentă română 4 la sută, care ar fi depus la Casa de depunerĭ şi consemnaţiunĭ* (Casa centrală de stat) *din Budapesta, ca fond al bisericei Sf. Nicolae din Braşov pentru gimnasiul şi şcóla reală greco-orientală română din acel oraş*, întreţinute de qisa biserică, cu condiţie ca venitul capitalului de 962.500 lei *sĕ fie plătit în fià-care an preşedintelui comitetului bisericei Sf. Nicolae din Braşov* pentru a-l întrebuinţa la nevoile qiselor şcóle în organisaţiunea lor actuală, *capitalul rĕmânĕnd vecĭnic inalienabil şi neputĕnd nicĭ-odată sĕ fie detras dela acéstă destinaţiune.*

Ministrul cultelor şi instrucţiunei publice

Take Ionescu.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Mănunţelul.

Poveste de **Ioan Kőváry.**

Ci-că a fost odată. A fost adecă un om, pe care lumea îl poreclia Mănunţelul. Şi avea Mănunţelul o dróiă de copii, de sĕ fugĭ în câte qile ai crescut dinaintea lor, când începeau a pomeni de-al de-a gurii, éră Mĕnunţelul nu avea chiar nimic, ce sĕ le pună în mână, că, mĕ rog, Mănunţelul de prăpădit, ce era, nicĭ după un vreasc de lemn, cu iertare sĕ fie, nu avea curagiu sĕ iesă din cocibă, căcĭ îndată-ce se încumăta sĕ iese, o hulpiţă, ce qilnic îl pândea, mi-l apuca la labe şi mi-l bătea bătaie, cât care a lui Sân-Petru era numai éc'aşa trancă-fleancă pe lângă ce o mânca el dela hulpiţă.

Odată totuşĭ nu a putut sĕ scape dinaintea pruncilor nicĭ-decum; dér şi el vedea tot jidovĭ înaintea sa de fóme. Vorbă sĕ fie: nu-i bólă ca straiţa gólă.

Se uită dér bine împrejur şi, pentru-că n vĕquse hulpiţa, care póte se urîse de atâta aşteptare şi se duse în treburile ei, Mănunţelul şi-a luat inima 'n dinţĭ şi a tulit'o iute până în grădina vecinului, unde erau nisce perĭ orzaştinĭ încărcaţĭ cu pere cât numai sĕ se rupă. Aicĭ se pune Mănunţelul sĕ culégă la pere pentru el şi pentru prunci; dér mic de tot şi slab, abia ajungea la crengile cele mai din jos.

Atuncĭ se ivesce înaintea lui Necuratul — pomenéscă-se în pietrii — şi-i qice: „Ce cauţĭ aicĭ, Mănunţelule“.

— „Am venit sĕ mânc pere, dér pomu-i mare de tot, nu prea ajung“.

— „Bine, mĕi. Şi eu am venit sĕ mânc pere; sĕ ne ajutăm. Intâiu oiŭ trage eu virful copacului în jos şi-i mânca tu, apoi li-i ţinĕ tu şi-oiŭ mânca eu“.

— „Bine-a fi“, qice Mănunţelul şi Necuratul îndată sbóră în vêrful pĕrului; prinde pĕrul de vêrf şi-l plécă la Mănunţelul, sĕ mânce.

Mâncă Mănunţelul la pere până se sătură, apoi Necuratul îi dă vêrful pĕrului în mânĭ sĕ ţină de el, până sĕ-şi culégă şi Necuratul perele, câte îi trebuia. Aşa era vorbit. Dér Mănunţelul de unde sĕ ţină copacul plecat la pâment — din puterile lui?

Pomană!

Cum 'i dă Necuratul vêrful pĕrului în mânĭ, cum se şi îndréptă pomul cu mare vojot şi vênt în dreptul lui, aruncând pe Mănunţelul până peste al treilea hotar şi cade Mănunţelul pe pântece pe un rĕzor, cât cugetai, sĕ nu rĕmână nicĭ măruntaie în el. Dér au rĕmas. Că, mĕ rog, Mănunţelul a picat chiar pe un iepure şi asta i-a fost de îndoit folos. Odată, că nu s'a sdrobit, apoi, că iepurile, forte spăriat fiind de ce nu se aşteptase, a uitat sĕ fugă şi a cădut în mânile Mănunţelului.

Cât s'a bucurat Mănunţelul de norocul ăsta, n'am sĕ vĕ spun, că el dóră nu făcuse vitejiă ca asta, de când îşĭ are numele.

Nu peste mult vine şi Necuratul, — în trécĕt fiind către casă — şi întrébă pe Mănunţelul, de ce l'a nedreptăţit cu pĕrul şi a sărit aşa de-a biţi-boul peste pom.

„Mĕi, prostule! qice Mănunţelul, d'apoi mi-am vĕqut în al treilea hotar pe băiatul ăsta şi în mare frică, sĕ nu rătăcéscă, am sburat până la el, sĕ-l iau cu mine“.

— „Tare poţĭ fi tu, Mănunţelule, qice Satana, décă tu poţĭ sbura trei hotare dintr'o săritură!“

„Tare-s, qĕu io, nu tăgăduesc“.

— „Nu te-ai băga la noi de slugă, ispitesce Necuratul mai departe, noi plătim bine, că ne trebue ómenĭ tarĭ?“

„Bucuros, décă o sĕ plătiţĭ la rênd şi după vrednicia“.

— „Dóuĕ vicĭ de galbinĭ bătuţĭ“.

„Primesc“.

Pe când e gata învoiala, e gata şi drumul. Mănunţelul ajunge la cur-

Proiect de lege

pentru capitalisarea sumei de lei 38.500 pe an, pe care *Statul român o datoresce bisericei Sfântului Nicolae din Braşov, pentru gimnasiul şi şcóla reală greco-orientală română din acel oraş*, întreţinute de ḍisa biserică, precum şi pentru deschiderea unui credit estra-ordinar servind la plata sumei de *115.500 lei*, datoraţĭ ḍisei bisericĭ pentru ḍisele şcolĭ în timpul celor din urmă trei anĭ.

Articolul I. — Guvernul, este autorisat sĕ emită un titlu de rentă 4% perpetuă, pentru un capital de 962.500 lei, producênd o rentă anuală de 38.500 lei. *Acest titlu va fi nominativ pe numele bisericei Sfântului Nicolae din Braşov pentru gimnasiul şi şcóla reală greco-orientală română din acel oraş*, întreţinute de ḍisa biserică.

Articolul II. — Se deschide ministerului cultelor şi instrucţiunei publice un *credit estra-ordinar de 115.500 lei pentru plata sumei de 38.500 lei*, datorită pe cei trei anĭ din urmă bisericei Sfântului Nicolae din Braşov, pentru gimnasiul şi şcóla reală greco-orientale române din acel oraş, întreţinute de ḍisa biserică.

Acest credit estra-ordinar se va acoperi din excedentul budgetar al anului 1898—99.

Articolul III. — Anuitatea rentei perpetue dela articolul I va fi înscrisă la serviciul datoriei publice.

Ministrul cultelor şi instrucţiunei publice
Take Ionescu.

Despre primirea. ce a făcut'o Camera română proiectului de lege de mai sus şi despre însufleţirea cu care a aclamnt pe d-l ministru *Take Ionescu*, care a prepus'o, „Epoca" scrie:

„Puţinĭ sciau în Cameră, că momente importante se apropie. D-l ministru Ioan Lahovari cetesce câte-va mesagii de pe tribună, în vreme-ce d-l Tache Ionescu stătea radios înaintea băncei ministeriale, agitând în mână câte-va colĭ de hârtiă.

„In fine sosise momentul, ca d-l Tache Ionescu sĕ se urce la tribună. Se produce o tăcere sepulcrală: toţĭ miniştrii sunt pe bancă. D-l ministru de finanţe citesce proiectul de lege privitor la renta şcólelor din Braşov.

„Şi camera întrégă s'a sguduit timp de vre-o câte-va minute de aplause frenetice. Deputaţii se ridică, îşĭ îndreptéză privirile spre banca ministerială, spre d-nul Tache Ionescu, şi aplaudéză din nou în mod ostentativ.

„Acéstă scenă frumósă şi înălţătóre a durat vre-o ḍece minute, când se ridică d-l G. A. *Scorţescu* şi cu un glas puternic esprimă admiraţia camerei pentru d-l *Tache Ionescu*, care aprópe de un an a trebuit sĕ îndure cele mai mişelescĭ atacurĭ dela cei ce l'au acusat de falşurĭ.

„Şi aplausele furtunóse se reînoesc."

*

Afacerea rentei în camera ungară.

Tot Joi, ḍiua în care s'a depus pe biuroul camerei române proiectul de mai sus, afacerea rentei şcólelor române din Braşov a venit în discusiune şi în camera deputaţilor din Budapeşta. Ea a fost pusă pe tapet prin interpelaţia deputatului kossuthist *Béla Komjathy*. Étă, în resumat, decursul importantei discusiunĭ:

Béla ***Komjathy*** face, în colorĭ fórte şoviniste, istoricul „subvenţiunei". Spune, că dela 1859 încóce şcólele române din Ungaria sunt mereu subvenţionate din România, ér când la 1867 guvernul unguresc a oferit 4000 fl. acestor şcóle, susţinĕtorii lor le-au respins. Guvernul unguresc nu avea cunoscinţă despre acele subvenţiunĭ. La 1872 agentul diplomatic austro-ungar din Bucurescĭ a atras atenţiunea guvernului unguresc asupra lucrului, însĕ metropolitul Şaguna a negat. La 1874 Coloman Tisza a făcut o lege, prin care opresce astfel de subvenţiunĭ. La începutul anilor 90 guvernul din Pesta a fost informat asupra afacerii şi când s'a vorbit despre ea în delegaţiunĭ, ministrul de esterne Kalnoky a declarat, că după scirea lui în budgetul statului român din 1898 s'a luat suma de 525,000 francĭ pentru ajutorarea şcólelor din strĕinătate, însĕ din banii aceştia numai 150,000 francĭ vin în Ungaria. Guvernul unguresc a întrebat pe metropolitul Miron, ce este adevĕrat din tóte acestea, şi metropolitul ar fi rĕspuns, că cu scirea lui n'au întrat astfel de banĭ. In fine la 1898 s'a pornit cercetare în afacerea „subvenţiunei" şcólelor române din Braşov,

Oratorul spune mai departe, că modalitatea resolvării afacerii din cestiune o privesce ca espresiunea politicei de naţionalitate a guvernului. Aicĭ se va arăta, în ce direcţiă actualul guvern ţine sĕ taie firul tendinţelor de naţionalitate române, séu în ce chip vré sĕ le sprijinéscă. Din causa acésta face interpelaţia. E vorba, ḍice, de un lucru fórte însemnat, „deóre-ce tendinţele îndreptate contra integrităţii Ungariei, au douĕ centre puternice: Bucurescĭ şi Viena". Pentru a dovedi acésta, se provócă la „esemplul metropolitului Meţianu", care numirea lui de metropolit a comunicat'o prin pastorală Metropolitului Primat din Bucurescĭ.

Citesce apoi interpelaţia, ce constă din 24 puncte şi ḍice, că décă e adevĕrată soluţiunea, ce i-s'a dat cestiunei subvenţiunei, asta însémnă o degradare a statului maghiar, ceea-ce nicĭ un Maghiar nu va puté concede şi ierta vr'odată.

Coloman ***Szell*** *ministru-preşedinte*, ca ministru de interne, rĕspunde interpelaţiei. Rógă camera sĕ judece cu cumpĕt şi obiectiv acésta afacere gravă, care are şi importanţă internaţională. Oratorul îşĭ păstréză liniştea, deşi Komjathy a ḍis, că a sĕvêrşit o crimă. Invinuirea acésta o respinge dela sine şi va dovedi, că ea n'are nicĭ o basă.

E vesel, că póte sĕ clarifice acum cestiunea, deóre-ce tocmai acum s'a depus pe biroul camerei din Bucurescĭ un proiect de lege privitor la soluţiunea, ce i-s'a dat. Antecedenţele afacerei comunicate de Komjathy, sunt în parte corecte. Guvernele unguresci de mult au bănuit, că şcólele din Braşov primesc ajutor din România. Până la 1875 însĕ nu erau date sigure. Atuncĭ ministeriul unguresc de culte a oprit printr'o ordinaţiune primirea de subvenţiunĭ strĕine. Dér totuşĭ s'au strecurat banĭ dincóce (*Strigărĭ*: Frumos lucru!). La 1894 afacerea a venit şi în delegaţiunĭ, însĕ nicĭ atuncĭ guvernul n'a fost pe deplin clarificat. In budgetul României banii destinaţĭ şcólelor din Ardeal figurau cumulativ în alte sume. La 1898, cunoscêndu-se pe deplin afacerea, guvernul a dispus îndată cu energiă şi a interḍis în cel mai strict mod primirea subvenţiunei. Atunci biserica ce susţine şcólele din Braşov, a declarat, că *cei 38,500 francĭ nu-i primesce ca subvenţiă, ci ca despăgubire pe basa unor drepturĭ şi bunurĭ vechĭ*.

Komjathy: Sunt documente despre acésta?

Col. ***Szell***: Mĕ rog de pacienţă. In decursul cercetării nu s'a constatat numai esistenţa de documente, ci şi aceea, că la 1875 metropolitul de-atuncĭ n'a înaintat guvernului espunerile punctului de vedere de drept, ce-l avea numita biserică (Sf. Nicolae din Braşov). Acésta o constat ca fapt istoric. Firesce, guvernul trebuia sĕ fiă pus în cunoscinţa doveḍilor prin suprema autoritate bisericéscă; dér asta nu s'a întêmplat, căcĭ de s'ar fi întêmplat, deja atuncĭ guvernul ar fi luat în mâna sa cestiunea acésta şi ar fi resolvat'o.

Biserica (Sf. Nicolae) a declarat mai departe, că în urma interḍicerii, *renunţă la ridicarea banilor, însĕ îşĭ susţine dreptul, ca pe basa de despăgubire, sĕ intenteze proces statului român* séu pe cale judecătorécă în România, séu pe cale diplomatică prin guvernul ungur, şi că prin intermediarea guvernului ungar se va nisui a ajunge la drepturile ei. Guvernul nu s'a mulţumit cu declaraţia acésta, ci a trimis o anchetă la faţa locului în Braşov. Multe date au eşit la ivélă cu acéstă ocasiune, dér totuşĭ ancheta n'a avut resultat practic. După acésta s'au urmat tratările pe o cale mai corectă: pe cale diplomatică. Komjathy nu se încrede în acésta, deóre-ce tratările le-a condus ministeriul de esterne.

Komjathy: Tocmai pentru asta nu mĕ încred.

Col. ***Szell***: Ei, nu ministeriul de esterne a condus tratările, ci în mod firesc *le-a condus guvernul unguresc prin mijlocirea ministeriului de esterne*. Ministrul de esterne a fost *mijlocitor* în afacere, pot sĕ arăt d-lui deputat un ghiozdan de scrisorĭ. Orĭ-ce raport consular ni-a venit în *original* şi tóte raportele s'au făcut în original...

Komjathy: Şi scrisorile regelui român?

Col. ***Szell***: Şi tóte tratările între noi şi guvernul român s'au urmat prin ministrul de esterne din partea guvernului trecut, şi tot astfel s'au urmat şi din partea mea.

Komjathy are dreptate când ḍice, că actualul Metropolit Meţianu cu ocasia întronisării sale şĭ-a trimis pastorala sa Metropolitului Primat din Bucurescĭ.

Am cunoscinţă despre acésta, şi declar, că îndată-ce am aflat despre lucrul acesta, *mĭ-am esprimat părerea mea desaprobătóre* şi punctul meu de vedere (Aprobărĭ generale) declarând, că el (Metropolitul) *n'are ce căuta acolo* (la Bucurescĭ), şi că décă voesce sĕ comunice ceva în afacerĭ bisericescĭ cu cei de dincolo, *nu-i este permis a-o face nemijlocit, ci prin guvern*. (Aprobărĭ vii. *Komjathy*: Fórte corect.) Ei, étă punctul de vedere al acestui ministru trădător de patriă. Ér Meţianu a recunoscut incorectitatea procederei sale.

Biserica din Braşov a pornit procesul de despăgubire faţă cu statul român; biserica susţinea, şi încă pe basa a 25 de documente, că pentru averile perdute în urma secularisării, ea are drept la despăgubire. După-ce a pretins'o acésta dela 1875, guvernul maghiar nu putea sĕ nesocotéscă concepţiunea de a-se pune pe basa de drept a acestei despăgubirĭ şi datorii, şi va fi cu scop a-se regula cestiunea pe acésta basă, însĕ cu restringere la basa de drept. Va fi bine sĕ se depărteze acest spin şi în interesul raporturilor bune şi amicale cu România; bine va fi sĕ se sfîrşéscă cu acest material esplosiv şi sĕ se dea afacerei *pentru totdéuna* o soluţiune, care sĕ fiă conformă cu respectarea integrităţii suveranităţii statului maghiar şi a legilor maghiare.

Guvernul regesc român a declarat, că *sistéză definitiv ajutorul* şi îl şterge din budget, în schimb însĕ depune o sumă *în valóre nominală de 953,000 francĭ în titlurĭ române cu 4%*, esclusiv pe basa de datoria, ce o are asupră-şĭ faţă de biserica din Braşov pe temeiul unor drepturĭ din vremurĭ vechĭ. Suma acésta o va inscrie într'un proiect de lege, în care spune, că o datoresce; şi suma acésta o va depune prin guvernul ungar în cassa centrală de stat din Budapeşta. (Vii aprobărĭ, „éljen"-urĭ în drépta şi în stânga), unde se va administra ca avere cu scop propriu, ce nu se póte întrebuinţa spre alte scopurĭ, séu se va păstra neatinsă ca fundaţiune, ale cărei interese nu vor fi folosite spre alt scop. Ministrul de culte o va asigna, pe basă de contra-chitanţă dată de biserica, ce susţine şcólele, pentru-ca venitul sĕ se întrebuinţeze esclusiv spre scopurile acelor scóle, pe lângă *obligamentul de a da raţiociniu şi pe lângă respectarea şi validitarea pe tótă linia a dreptului de supra-inspecţiune şi de control* (Sgomot în stânga. *Strigărĭ*: Tot atât, orĭ vor primi-o aşa, orĭ altfel).

ţile Necuratului şi acela îl arată mumii sale ca pe un slugă prea harnic, pe care l'a prins chiar din senin, cum prinḍĭ un noroc mare cu unghiţa.

Ḍiua aceea n'a lucrat nimica, dér altă ḍi trebuia sĕ mérgă cu prăvita după lemne. Prăvita Necuratului era necurată. Că, mĕ rog, apuca copacul cât mai mare, punea patrucincĭ peste olaltă, apoi *„cherem"**) cu ei cătră casă.

Mănunţelului 'i se întunecă tótă lumea şi zarea, vĕḍênd una ca asta. Ce sĕ facă el? D'apoi, mĕ rog, face şi el ce póte şi ce-i comăndăleşte puţinul chelm, ce i-a mai rĕmas încă — de frică — în căpăţînă. Incepe adecă a belire la tei, a lega cojile belite una de alta şi apoi a lega tot copac de copac cum adecă, veniau ei în rênd unul după altul.

Necuratul tot încrucesce.

„Mĕi, Mănunţelule", întrébă apoi nedumerit, „ce vrei sĕ facĭ?"

*) „cherem", vorbă ţigănéscă = haidem.

— „Auḍĭ, vorbă", ḍice Mărunţelul restit. „D'apoi ai tu de gând, sĕ mĕ porţĭ tótă ḍiulica după vréscurĭ pentru voi, ca sĕ vĕ ferbeţĭ o nevoiă de ciorbă? Unde rĕmâne atuncĭ lucrul meu şi puterea mea? Am de gând sĕ leg tótă pădurea la olaltă, şi sĕ vi-o duc acasă, că dóră nu m'oiŭ face de ruşine cu vréscurĭ, ca slugii cei leneşĭ, ce mănâncă de pomană pita stăpânilor lor".

„Ba sĕ nu facĭ una ca asta, Mărunţelule, că pădurea-i pe veciă: décă o ardem tótă astăḍĭ şi mâne, pe poimâne nu mai rĕmâne nimic.

Asta sĕ n'o facĭ. Las, că purta-voi eu, cât lemnărit ne trebue nóuĕ pe tótă ḍiua.

— „Fie precum vrei tu, ḍice Mănunţelul, dér eu socotiam, că mai bine ar fi aşa".

Abia ajunge Necuratul acasă — fuga la mă-sa.

„Maică, ḍice el înspăimêntat, Mănunţelul ăsta ni-a mânca capul. Auḍĭ lucru: tótă pădurea a legat'o la olaltă şi numai cu buna l'am putut lua, sĕ n'o aducă tótă acasă",

A treia ḍi trebuia sĕ mérgă după apă, că bĕtrâna horhonóiă avea lăut mare.

Necuratul apucă şése căldăróie tot din cele mai marĭ, că puteai fierbe un bou într'una; éră alte şése pune înaintea Mănunţelului.

Ce-a fi acuma, se întrébă Mănunţelul? că vedeţĭ, el nicĭ gólă n'ar fi putut ridica măcar una, necum sĕ aducă şése pline. Se frămêntă Mănunţelul în sine-şĭ, da mult se frămênta, apoi ḍice: „Auḍĭ, mĕi, pe mine mĕ cam resbise fómea; pasă tu cu căldările înainte până îmĭ taiŭ o bucăţică de mălaiŭ; te-oiŭ ajunge eu până la fântână — n'ai grije".

Se duce Necuratul înainte şi pe când ajunge Mănunţelul, căldările erau şi umplute. Dér Mănunţelul de unde sĕ se prindă baremĭ sĕ şi probeze? Nu — de-o sută de orĭ nu, ci se pune frumuşel cu brişca pe lângă fântână şi.... hâţ-hâţ rótă-roticel pe lângă ea.

„Mĕi Mănunţelule"! ce vre-i? întrébă Necuratul.

— „Ce vréu? d'apoi décă eştĭ aşa tare cu *picu**) pe lângă tine: écă eu îţĭ spun, că n'am poftă sĕ vin în tótă ḍiua cu ulciórele vóstre după o înghiţitură de apă, ci am sĕ duc tótă fântâna, sĕ vĕ săturaţĭ şi voi odată de beut".

— „Ba sĕ nu facĭ una ca asta, nu, că fântâna e herezită din moşĭstrămoşĭ şi, décă o clătescĭ din loc, îi sécă isvorul şi — amar de noi. Numai nu o săpa, că mai bucuros port eu în tótă ḍiua apă câtă ne trebue".

„Apoi fie! décă-i până pe-acolo, ḍice Mănunţelul, dér eu socotiam, că fac bine cu voi, décă vi-o duc în ocol".

Necuratul se luà pe spaimă dinaintea Mănunţelului.

— „Auḍĭ, maică, ḍise el, după ce ajunse acasă, omul ăsta de bună

*) A fi tare cu *picu* pe lângă sine = a fi dornic peste mĕsură de-a sci câte tóte.

La început guvernul român a făcut ofertul, că va face acéstă capitalisațiune, însĕ așa, ca metropolitul român s'o priméscă prin guvernul ungar, ér metropolitul s'o dea bisericei. Eu am dis deja în primăvară, că propunerea acésta n'o voiŭ primi în nicĭ o împrejurare. *Am pus condițiunea*, ca guvernul român *sĕ dedare*, că afară de capitalisarea acésta și de cametele datorite pe 3 anĭ, adecă afară de suma de despăgubire pe basa de drept, *nicĭ odată sub nicĭ un titlu, sub nicĭ un pretext, în nicĭ un mod, la nicĭ o ocasiune și în nicĭ un timp nu va da nicĭ un fel de subvențiune vre unei școlĭ de pe teritoriul statului ungar.* (Aprobărĭ vii în drépta și în centru).

In fine ministrul dise, că soluțiunea acésta corĕspunde demnitățiĭ statului ungar, căcĭ n'ar fi corect, ca o biserică séu o școlă de pe teritoriul statului ungar sĕ dică, că are pretensiunĭ față cu România de sute de anĭ și că România recunósce dreptul ei, dér guvernul unguresc nu permita, ca cei-ce se recunosc datorĭ, sĕ plătéscă. Cuminte facem noi atuncĭ, când nu dăm causă, ca cestiunea acésta sĕ se introducă prin persóne singuratice în agitațiunea de naționalitate și sĕ fiă folosită de ei ca pretext contra nóstră.

Rógă camera sĕ-i ia la cunoscință rĕspunsul

B. ***Komjathy*** nu e mulțumit cu rĕspunsul. El a polemisat lung cu ministrul-președinte. Dise, că Românii brașovenĭ vor capitalisa interesele și dela aceștĭ banĭ, și vor realisa la urmă ceea-ce stă în testamentul lui Iancu: înființarea unei academii de drept.

In fine rĕspunsul ministrului președinte Szell *a fost primit* cu mare majoritate.

Revista politică.

Miercurĭ s'a deschis în Budapesta **Congresul pentru autonomia** bisericei romano-catolice din Ungaria. S'au adunat la acest congres toțĭ episcopii catolicĭ ungurĭ și membrii mirenĭ aleșĭ, ca sĕ se sfătuéscă asupra înființării așa numitei autonomii catolice. Intre membrii congresului sunt marĭ deosebirĭ de vederĭ cu privire la organisarea autonomiei. Unii din ei vor o autonomiă mai restrînsă, alții mai largă. Mai sunt apoi episcopii catolicĭ și guvernul, carĭ nu sunt în multe puncte învoițĭ cu proiectul de statut lucrat de comisiunea de 27 a congresului. Asupra acestui proiect e chemat a desbate și a hotărî congresul unguresc. Până acum s'au ținut trei ședințe și din vorbirile, ce s'au ținut reese, că mai neînțelegerĭ sunt între membrii congresului cu privire la autonomiă.

Cu mare bucuriă constatăm, că nicĭ unul din *archiereii românĭ uniți nu iau parte la acest congres*, care uneltesce și pregătesce în ascuns un atentat din cele mai monstruóse în contra independenței și autonomiei proprie a metropoliei române unite de Alba-Iulia. Dumnedeŭ însĕ nu va ajuta inimicilor acestei bisericĭ, și suntem firm convinșĭ, că tóte încercările lor vor fi spulberate, de solidaritatea clerului și poporului bisericei române unite.

*

Sĕptĕmâna acésta, Vinerĭ, s'a început în **dieta ungară** desbaterea asupra *budgetului pe 1900.* Tóte partidele maghiare și-au făcut prin oratorii lor reservele față cu proiectul de budget. Kossuthiștii, firesce, au declarat, că ei nu primesc proiectul de budget. A vorbit cu prilegiul acesta și deputatul săsesc *Fluger.* El a cerut dela guvern administrațiă bună, *drepturĭ egale pentru toțĭ cetățenii* și aplicarea consciențiósă a legilor. După acésta camera a trecut la afacerea scólelor române din Brașov, despre care dăm sémă mai sus.

*

Guvernul austriac a dobêndit învoirea a mai tuturor partidelor din parlamentul din Viena, de-a participa prin delegații lor la **conferența de împăcare ceho-germană**. Atât Cehii, cât și Germanii și-au ales bărbații lor de încredere pentru conferență, care se deschide dilele acestea. Nu sunt însĕ speranțe marĭ, că acțiunea de împăcare, ce și-a înscris'o în program guvernul Koerber, va avé resultat bun.

Se mai vorbesce, că *„Reichsrath“-ul va fi convocat* dilele viitóre.

*

In nisce împrejurărĭ din cele mai critice s'a deschis la 30 Ianuarie n. **parlamentul engles**. Mesagiul reginei Victoria esprimă parerile de rĕu, că rĕsboiul din Africa nu s'a sfîrșit încă și că acestui rĕsboiŭ i-au cădut jertfă atâtea viețĭ omenescĭ. Mesagiul accentuéză, că Anglia va continua rĕsboiul până când împĕrăția nu va secera victoria deplină asupra Burilor. Drept aceea mesagiul cere nouĕ cheltuelĭ militare, sporirea forțelor pe uscat și apă și crearea de corăbii nouĕ de rĕsboiŭ. La desbaterea generală guvernul a fost cu temeiŭ critisat de oposițiă, imputându-i-se, că a început rĕsboiul nepregătit și că pórtă o luptă, ce nu face onóre Angliei, de vreme-ce ea tinde la sugrumarea liberățiĭ unui popor, care luptă pentru neatêrnarea patriei sale.

*

Privirile tuturor puterilor europene sunt ațintite astădĭ asupra micei localitățĭ din Asia, Kușk. Acéstă localitate se află între **Persia și Afganistan**. Scirea mobilisăriĭ unui mic detașament de **trupe rusescĭ** la frontiera Afganistanului a trecut ca un curent electric prin tótă Europa și a dat nascere la diferite interpretărĭ. Neliniștea ivită în timpul din urmă în relațiunile internaționale s'a mărit și mai mult prin acest act al Rusiei. Fie-care se întrébă, óre Rusia, care a propovĕduit pacea, menține-va ea acéstă pace, séu va căuta un moment bine venit numai ca în mod neașteptat sĕ rupă dintr'odată echilibrul european, cu care ne-am obicĭnuit atât de mult? O astfel de lovitură ar face sĕ se sgudue întréga Europă.

„Politische Correspondenz“ din Viena, diarul oficios al ministerului de esterne austro-ungar, se ocupă într'un articol al sĕu într'un mod minuțios cu evenimentul dela Kușk și dice între altele: „Trebue sĕ ne pregătim, ca orĭ-ce altă putere, și sĕ ne așteptăm la evenimente seriόse, mai cu sémă pe sfóra de pĕmênt, ce se întinde între Persia și Afganistan.“

*

Dieta Finlandei ș'a deschis cu un mesagiu imperial rusesc. Acest mesagiu indică proiectele de legĭ pentru mărirea bunei stărĭ a acestei țĕrĭ, și spune mai departe: Desbaterĭ, carĭ trec peste limita intereselor Finlandei și sunt referitóre la interesul general al imperiului, sunt interdise, asemenea lucrurĭ s'au întêmplat în sesiunea trecută a acestei camere și au causat o turburare nemotivată. O repețire a acelor lucrurĭ va face sĕ se nască o îndoială, décă instituția claselor ar fi potrivită cu actuala stare de lucrurĭ.

După cetirea mesagiului au vorbit representanții celor 3 clase. Oratorul nobilimei a accentuat, că **poporul finlandes** privesce autonomia ca o condițiune vitală. Archiepiscopul, representantul clerului rĕspunse, că pacea mult dorită va sosi numai după ce dreptatea va eși învingĕtóre. Representantul burghesimei arătă prin cuvinte frumóse credința și devotamentul poporului finlandes față de imperiul rusesc și demonstră cum acest popor s'a silit, ca prin cultură și muncă sĕ îndeplinéscă mai bine îndatoririle sale către Rusia. Oratorul țĕranilor aminti, că multele emigrărĭ sunt causate de asupririle, ce continuă în Finlanda. Poporul, dice el, va puté suporta duplificarea sarcinilor militare numai în casul când s'ar întroduce instituțiunĭ sociale liberale.

Taxele dela Porțile-de-Fer. Intre guvernul *comun austro-ungar* și cel *unguresc* urméză cu activitate tratărĭ în vederea adoptării tarifului minim pentru taxele asupra sării importate din România. Ungaria a admis acéstă favorisare a României, dér i-a pus nisce condițiunĭ, pe carĭ cu drept cuvênt guvernul român nu le póte primi. Intre altele Ungurii cer, ca echipajul unei corăbii sĕ aibă dreptul, în cas de primejdiă, sĕ ancoreze orĭ unde ar fi și sĕ oblige pe populația din împrejurimĭ sĕ dea ajutor. Incât privesce teritorul român, o asemenea condițiă ar fi o atingere a suveranitățiĭ naționale și de aceéa e probabil, că nu se va ajunge la nicĭ o înțelegere cât timp guvernul ungar va sta pe acest terem.

Rĕsboiul dintre Burĭ și Englesĭ.

Din scirile telegrafice, ce am fost publicat în numĕrul nostru de Dumineca trecută, cetitorii acestui numĕr au deja cunoscință despre cumplita bătaiă, ce au păpat'o Englesii la Spionskop. După desastrul dela Spionskop Buller și-a retras érăși armatele peste rîul Tugela și de atuncĭ și până adĭ starea pe câmpul de rĕsboiŭ e neschimbată. Se dice însĕ, că cu tótă înfrângerea suferită, Buller n'a renunțat la planul de a merge pe altă cale în liberarea Ladysmith-ului, ba o telegramă publicată într'o fóiă englesă din Londra spune chiar, că Buller ar fi trecut din nou rîul Tugela pe trei locurĭ, și că între Burĭ și Englesĭ s'au început érăși lupte marĭ sângeróse. Scirea acésta însĕ sémĕnă mai mult a poveste.

Ètă cum s'a petrecut lupta dela Spionskop și scirile mai nouă de pe câmpul de rĕsboiŭ:

Lupta dela Spionskop.

Asupra luptelor dela Spionskop se anunță din lagărul Burilor dela Moddersprait, cu data de 24 Ianuarie următórele:

Diua de adĭ — a cincea di de luptă — a fost plină de succese. La órele 4 diminéța, câțĭ-va soldațĭ, carĭ făceau serviciul de avant-post în punctele cele mai înalte ale grupului Spionskop, se repedîră în lagărul nostru strigând: Spionskopul e perdut, Englesii l'au luat! Noi cerurăm întărirĭ, dér câtă-va vreme nu se putù face nimic din causă, că délul era învĕlit într'o cétă désă. In amurg se observase la pólele délului o cétă de Cafrii și băgarăm de seamă, că ni-se tăiase comunicațiunea telegrafică cu lagărul principal.

---

sémă ne pune capul, de nu-l potopim, că atâta putere în zidire trecătóre nu s'a pomenit. Cugetă, că era sĕ ne aducă tótă fântâna“.

Se pune acuma pe gândurĭ și bĕtrâna și el, și se înțeleg, că nóptea, când va dormi Mănunțelul, Necuratul sĕ mérgă cu buzduganul cel ferecat și sĕ-l omóre.

Mănunțelul chiar atuncĭ sosise dela fântână și a audit, ce-i plănuesc ceia, dér s'a făcut a nu fi audit nimic. Ci nóptea aduce o straiță de bircășeauĕ și le pune în pat; aduce și o beșică plină cu sânge și o pune și pe aceea lângă bircășeauĕ — de cap. Apoi se culcă frumușel — su pat.

Nóptea târdiu vine Necuratul tiptil-tiptil și abia ajunge lângă pat: top cu buzduganul cel ferecat, top până au sburat tot scântei din bircașeauĕ, éră sângele din beșică a făcut tóte de sânge... și pat și buzdugan și părete, ba și pe Necuratul însu-șĭ.

„L'am omorît, maică, dise Necuratul, după-ce a ajuns în casă, da așa l'am omorît, că tot scântei au sburat din el. De-acuma sĕ mai învie, de cumva are putere“.

Diminéța se scólă Mănunțelul mai de cu nópte ca altă-dată; își curățesce patul de bircășeauĕ și de sânge, apoi se duce la Necuratul, sĕ-i aducă topăncile, sĕ le subiscălescă.

Pe Necuratul era sĕ-l prindă șépte-decĭ și șépte de frigurĭ, când l'a vĕdut. Ba încă cum: teafĕr și vesel ca nicĭ-odată!

„Mĕĭ Mănunțel! îl întrébă cam cu jumĕtate gura: cum ai durmit astă-nópte?“

— „Bine, stăpâne; cică, vedĭ, unde vremea asta stă tot de plóiă, s'au cam tredit purecii și cercau sĕ-mĭ turbure hodina. Ba odată așa mĕ pișcară neastîmpĕrații, cât pe-aci era sĕ mĕ trezesc din somn“.

Necuratul era acum cu totul *dub**) de frica Mănunțelului.

„Audĭ, maică, dise el éră către bĕtrâna: pe omul ăsta sĕ-l depărtăm, da orĭ și cum, de pe lângă olatele nóstre, că de unde nu, va trebuĭ sĕ părăsim înșĭ-ne vatra strămoșilor. Audĭ, că așa l'am omorît astă-nópte cu buzduganul cel ferecat, cât tot scântei și sânge a sburat din el și acuma ètă-ți-l dice, că numai purecii l'ar fi piscat!“

S'au înțeles. Pe Mănunțelul trebuia sĕ-l svênture de pe lângă casă cu orĭ-ce preț. Dér Mănunțelul nu și nu. El vré sĕ slujéscă până în capĕt, căcĭ — dicea — n'a împlinit numai dóuĕ dile cu lucrul, éră tocméla li-a fost pe un an întreg — adecă pe trei dile.

Acuma Necuratul o apucă pe tocmélă.

„Mĕĭ! ți-oiŭ da trei vicĭ de galbinĭ“.

— „Nu“.

„Ți-oiŭ da patru“.

— „Nu“.

„Mĕĭ! ți-le-oiŭ duce și acasă“.

— „Așa! no vedĭ asta-i alta căciulă. Dér așa fie, că de mĕ mințeștĭ, nu mĕ clătesc din loc nicĭ pentru un car de galbinĭ, dér nicĭ pentru duhul mamii tale“.

Necuratul a mai prins o lécă de inimă și luând sacul în spinare plécă la drum. Mănunțelul 'nainte, Necuratul în urmă. Ci dela o vreme, ostenindu-se, Necuratul de greutatea sacului, începe a sufla și gâfâi din greu.

Mănunțelul tot înainte. Ci când Necuratul sufla una, pe Mănunțelul îl măna cale de-o poștă cu aburul, éră când trăgea aburul îndĕrĕt, trăgea și pe Mănunțelul, de fácea tot flostonc-flostonc în pept la Necuratul.

„Mĕĭ! Mănunțel, dice Necuratul într'un târdiu, — ce tot umblĭ așa netot, ca liliecii séra, când dau copiiĭ cu pălăriile înaintea lor“. En astêmpĕră-te, că mi-i rupe coșul peptului cu isbiturile tale“.

— „Prostule, rĕspunde Mănunțelul. — trebue dóră sĕ caut potecile; altcum cu un nătântoc ca tine ne perdem cărarea“.

Când a fost ca de-o aruncătură

*) *dub* = plin.

In dorii ḑilei, câte-va detașamente, carī fuseseră întărite, începură sĕ sue délul. Trei piscurī ale délului, destul de înalte, se înalță în fața posițiunilor nóstre. Burii, lăsându-șī caii pe primul tăpșan, începură sĕ sue piscurile. Ei aflară, că sus Englesii se întăriseră puternic. Intre aceste întărirī și Burī se afla o fâșie de platou, pe care Burii aveau sĕ-l străbată printr'un foc viu, nu numai de puscī, ci și de tunurī cu liddytă și șrapnele, precum și de tunurī de munte.

Intr'aceea alte două detașamente de Burī, protejate de focul tunurilor Krupp și Creuzot ale Oranjiștilor și de un tun Maxim, ajunseră în vêrful celor-l'alte două piscurī. Englesii încercară sĕ-i respingă cu baioneta. Infanteria englesă însĕ fu decimată teribil. Lupta continuă cu o furiă nespus de mare, Burii înaintară pas cu pas până, în sfêrșit, la órele 2 după amiaḑī, fu înălțat stégul alb și 150 de Englesī din primul rênd de întărirī se predeteră. Ei fură trimișī ca prisonierī în lagăr.

Continuarea raportului datéză dela miedul nopții și are acest cuprins:

Infanteria Englesă se retrase imediat pe piscul cel mai înalt spre a ataca în flanc pe Burī, carī atacaseră șanțurile. Mulțī Englesī fură împușcațī. Forțele Englesilor însĕ erau așa de numeróse, încât golurile printre rêndurile soldaților se umpleau îndată.

Cu mare greutate Englesii ajunseră în vêrful unui alt deal, dér mai departe nu putură merge. Un foc viu de tunurī și unul teribil de puscī-Mauser îi împedeca de a înainta. Englesii începură sĕ șovăiască tot mai mult, apoi se risipiră, părăsindu-șī posiția.

Prisonerii englesī laudă bravura Burilor, carī cu cel mai mare dispreț de mórte, fără sĕ fiă acoperițī, au luat cu asalt șanțurile din carī trăgeau asupra lor vênătorii din Dublin. Când se repeḑiră asupra șanțurilor, burgherii strigară: „Mânile sus, armele jos!“ Englesii mai resistară puțin. In urmă nu mai avură încătrău. Ei își ridicară mânile în sus și eșiră din șanțurī. Un numĕr estraordinar de mare de obuse cu lyddită n'au esplodat.

Atacul Burilor contra lui Buller.

După o telegramă din Durban se vestesce, că Burii au trecut rîul Tugela și au alungat pe Englesī până la orașul Colenso. Aicī se afla lagărul generalului Buller. Burii au atacat în mod violent trupele acestui general.

Revolta contra Angliei.

Se scrie din Cairo, că între trupele egiptene ale Engliterei din Egipt a isbucnit o revoltă. Acéstă complică fórte mult situațiunea deja destul de gravă. Cercurile conducĕtóre sunt consternate.

Părerile lui Leyds asupra rĕsboiului.

Un corespondent din Berlin al ḑiarului „Le Temps“ a interwievat pe d-rul Leyds cu ocasia aflării sale acolo.

Intrebându-l corespondentul, întrucât au contribuit ofițerii streinī la victoriile Burilor, d-rul Leyds rĕspunse: „Burii rĕmân credincioșī strategiei și tacticei lor, dér Europenii le dirigéză artileria și aprovisionarea.“

La întrebarea, décă și armata francesă séu germană ar fi jucat un rol atât de trist față de Burī, representantul Transvaalului rĕspunse:

„Nu, purtarea ofițerilor englesī arată „din partea lor *o mare incapacitate și ne-„sciință*. Ei sunt obicīnuițī cu vênătoriile „de ómenī, dér nicī-decum cu rĕsbóiele. „Atacurile lor de front sunt eroice, dér „absurde, căcī este o prostiă a ataca fron-„tul unei armate, care are arme sistem „Mauser și când aceste arme sunt purtate „de nisce țintașī bunī ca Burii“.

„In numele lui Dumneḑeu“.

Președintele republicei Transvaal a adresat o circulară către generalii burī, îndemnându-i la luptă „în numele lui Dumneḑeu“ și a dreptății. Étă o parte din acéstă circulară:

„Cu ajutorul lui Dumneḑeu am ajuns cu causa nóstră acolo, că acum cu siguranță putem spera, că cu puterī de lucrare cuvenite și cu credința pusă în Dumneḑeu, cu bun sfîrșit vom termina rĕsboiul ce ni s'a impus. Am studiat până în capĕt întrégă biblia, ca sĕ găsesc vre-un moment de scusă pentru Englesī, dér n'am aflat într'ênsa nicī o singură proposiție, care li-ar da dreptate în procederea lor față de noi. Cetițī psalmul 33. Acesta a fost punctul nostru de plecare: căcī adevĕrat este cuvêntul Domnului și bune sunt tóte faptele lui, iubesce adevĕrul și dreptatea, plin e pămêntul de bunătatea lui Dumneḑeu. — Dumneḑeu a zădărnicit gândul rĕu al popórelor (al Englesilor) și a împedecat pe păgânī în planurile lor. Nu prin oștire mare învinge domnitorul, nu prin putere mare scapă cel vitéz. Étă ochiul lui Dumneḑeu e țintit spre cei ce se tem de El, carī aștéptă îndurarea Lui. Sufletul nostru aștéptă pe Dumneḑeu. El e ajutorul și sprijinul nostru, căcī în el se veselesce inima nóstră, și încredere avem în numele cel sfânt al Lui. Aibī de noi, Dómne, îndurare pe cum nădăjduim întru Tine.

„Dimpotrivă se vorbesce despre dușman (Engles) în psalmul 83, care sună: „Fă-i, pe ei, Dómne, pe conducĕtorii lor, ca pe Oreb și Zeeb, ca pe Zebah și Salmun, cărmuitorii lor, carī ḑiceau: sĕ luăm pentru noi locașurile lui Dumneḑeu. Fă-i pe ei, Dómne, ca róta și pe cum e pléva în fața vêntului, pe cum focul cuprinde pădurea și pe cum flacăra mistue munții. In acest chip gonesce-i pe ei, cu vênt și cu furtună îi împrăscie. Acopere-i pe ei cu urgie, ca sĕ caute numele Tĕu, Dómne. Rușinațī și învrăjbițī sĕ fiă ei pentru veciă; sĕ înroșéscă și sĕ piéră și sĕ scie, că Tu, numele Tĕu, Dómne, singur este preaînalt peste tot pămêntul“.

Krüger apoi continuă: „Dușmanul vrea sĕ ne pustiéscă țéra. Opera nimicitóre a Angliei este întocmai ca atacul diavolului împotriva bisericii lui Christos“. — Circulara se încheiă: „Avem sĕ continuăm lupta în numele lui Dumneḑeu!“

Apĕrarea în procesul dela Alba-Iulia.

Scim, că în procesul faimos dela Alba-Iulia pentru fondul lui Iancu, acusatul T. L. Albini a fost apĕrat de d-nul advocat din Arad Dr. *Stefan C. Pop*. „Tribuna“ din Sibiu publică, în resumat, vorbirea de apĕrare rostită de d-l S. C. Pop, cu observarea, că părțile de mai jos ale vorbirii se refer mai ales la memoria lui Iancu și la alte cestiunī politice. Étă acéstă vorbire:

Onorat tribunal! La rugarea amicului și conșcolarului meu, d-l Liviu Albini, candidat de advocat, am primit apĕrarea în acest proces și am plecat aicī cu ilusiunea, că d-vóstră vețī pertracta causa *„sine ira et studio“* și credeam, că după-ce banii, carī și de altcum au fost în cea mai mare siguranță la Banca Națională din Bucurescī, sunt adușī și depușī la o bancă din patriă, asta va fi deplină probă, că aceia nu numai că n'au fost defraudațī, ci din contră cu cea mai mare grijă apĕrațī față de șovinismul destructiv al unuī guvern eșit din fire.

Aceea ce am aflat însĕ aicī, d-lor, întrece închipuirea și mintea omenéscă. In loc de a vedé obiectivitatea și liniștea, ce cu aureola gloriei împodobesce sanctuarul justiției, am vĕḑut trista privelisce, cum un procuror inconscient și uitat de sine, secundat de d-l președinte, jignesce cele mai sfinte sentimente ale unui popor întreg.

Ura din partea procurorului, desonorarea martorilor, carī în talarul sfânt preoțesc s'au presentat, disprețul față de cei mai fruntașī bărbațī ai Țĕrei-Românescī, ér cea mai grósnică parțialitate și îngenunchiare a justiției din partea d-lui președinte. Décă tóte acestea se petreceau pe strade s'ar esplica prin psichologia patimilor órbe. Aicī însĕ înaintea tribunalului, tóte constituesc criteriile unor stărī neînțelese. Bine sciind, că atât acusatul, cât și eu suntem Românī, a rĕsunat aicī un cuvênt, care ne jignesce în adâncul sufletului. Din fer sĕ fii făurit și ți-se revóltă internul, când audī de pe buzele aceluia, care chiămat e pururea a spune adevĕrul și dreptatea, cuvinte insultătóre la adresa acelora, cărora, décă nu alta, dér dreptul sĕ odihnéscă în pace în mormintele lor, prin lege dumneḑeéscă îl au.

Că cine este Avram Iancu, mulțumită Domnului, nu mai aparține apreciărei d-lui procuror. El este al istoriei vecīnic juste și nepărtinitóre, este idealul sfânt al unui popor întreg. D-l procuror — durere — nu cunósce istoria patriei sale.

Ca sĕ apĕr memoria nouĕ pururea sfântă a lui Avram Iancu, nu recurg la isvórele mărețe ale istoriei universale, carī de mult l'au pus pe Iancu în panteonul luptătorilor eroi pentru cele mai înalte idealurī și în rêndul celor dreptī, ci îmī mărginesc espunerile mele la autorī maghiarī.

Societatea șovinistă „Emke“ chiar în sensul preconisat de d-l procuror, este Maghiar radical patriotică, acéstă societate a publicat pe spesele sale volumul al II-lea din scrierile lui Jancsó Benedek, *care pe Iancu îl preamăresce ca eroul idealist și cea mai măréță figură a evenimentelor revoluționare.* El spune cu date statistice, că sute și sute de Maghiarī au luī de a-i mulțumī viéța.

Domnilor! Fiă-care popor — *fiă chiar poporul batjocorit și insultat de d l procuror*, — își are eroii sĕi, și eu, care nu iubesc frasele nicī nu îmī place a mĕ face ridicol prin afirmărī esagerate, pot afirma cu mândriă, că eroul adevĕrat al evenimentelor din 1848 în Ungaria a fost Iancu. (Intreruperī turbate din partea președintelui cu espresa cuvêntare: „Ez Janku dicsőitése, vége legyen enek a dicsőitésnek, vannak magyar irok akik màsképen is irnak Jankuról“. Acéstă întrerupere — din cele multe a președintelui a provocat întrevenirea judelui Bartha în favorul apĕrărei).

Eu în istoria d-vóstră nu ca beliduce, ci ca politic patriot și reorganisator al țĕrei, cunosc o singură figură, care se póte asemĕna lui Iancu, este într'adevĕr marele patriot Széchenyi. Ambele figurī mărețe, desinteresate, în piept cu focul sacru al celor mai sublime idealurī, ambii au aceeașī sórte. Széchenyi vede cum țéra lui adorată cade pradă unor egoiștī fără suflet, ér Iancu vede cum jertfele aduse au fost nesocotite și drepturile poporului român călcate în picióre. Echilibrul sufletesc li-se cutremură, inima lor nobilă desperéză și întunerecul

---

cu pétra de colibă, da așa-mī suflă Necuratul una, de-l aruncă pe Mănunțelul drept în fundul colibii. Puțin că nu duse tótă alcătuiala cu sine. Copiii erau toțī acasă, împrăștiațī prin colibă, unul într'un unghet, altu 'ntr'altul. Eră Mănunțelul către ei: „acu-acum, dragii tatii, luațī cu toții lingurī, furcuțe, ce vĕ pică în mână și când îl vețī vedé pe cel cu sacul, strigațī cu toții: „așī mânca carne de drac, așī mânca carne de drac!“

Atâta era sĕ mai lipséscă de osuțele Necuratului!

Cum vede el spuza aceea de copii, doritorī de cărnița lui, isbesce sacul de pămênt și apoi ia-mi-l frate, de-ai de unde.

Ba mi-o rupe la sănĕtósa, de nicī un copac n'a vĕḑut în pădure.

La o rĕspântie de drumurī se tâlnesce cu hulpița.

„Dér cu tine ce s'o mai fi întêmplat — întrebă ceea — de alungī câmpii, ca cei năpăstuițī de căpcanī?“

— „Nu mĕ zebovī, rĕspunde Necuratul, că m'ajunge Mănunțelul și sciu, c'aicī îmī pune crucea“.

„Mănunțelul bre? poftim numai și vedī cum ți-l frec eu îndată, că dóră tocmai la el mĕ duc“.

Necuratul cugetând, că cumĕtra vré sĕ-l facă capră, apucă pe jupânica de-un picior și așa mi-o isbesce de-o bortă de copac, că îndată își dete ortul.

Astfel s'a mântuit Mănunțelul de Necuratul și prin el de hulpiță; ĕră din galbenii cei bătuțī și-a făcut stare, cum astăḑī nu se mai pomenesce. De n'a fi murit — póte sĕ trăéscă și acuma.

Povestea mi-e povestită
Faceți-mī cruce 'npănită.

Audită în F a r n a ș.

Doine cătănescī.

Culese din popor.

Pe marginea Dunării
Merg feciorii sĕracii
Tropăind cu păpucii
Blăstămându-șī părinții,
Da mai mult măicuțele:
Că ce i-a făcut pe ei
Așa 'nalțī și subțirei
Și trec glónțele prin ei;
Trec glónțele, ca și plóia
Cad voinicii ca și roua;
Cade unul, cad și doi,
Cade miia mai apoi,
Cădŭ unul lângă cale
Și-l vĕḑŭ o fată mare;
Ei milă 'i-se făcea
Și din gură așa ḑicea:
— „Sĕracī ochișorī frumoșī
Cum ședețī de cióre scoșī,
Sĕracī buze subțirele
Cum bat muscele la ele“.
Luminița i-o-aprindea
Generalul o vedea
Și din graiŭ așa grăia:
— „Stinge, fată, lumina
Séu îțī sting viéța ta,
Cătanei așa-i e dată
Sĕ moră mórte pușcată,
Și cătanei așa-i e bine
Sĕ móră prin țĕrī streine,
Fără lumină de céră
Fără om din a sa țĕră,
Fără lumină de sĕu,
Fără om din satul seu“.

*

Pe din jos, de Bălgărad
Merge-un cărut ferecat,
La cărutī-s patru boi
Păcurarul dela noi,
Dinaintea carului
Tatăl păcurarului,
Din dĕrĕtul carului
Mama păcurarului;
Ei plângeau, se tânguiau,
Păcurar din graiu grăia:
Tăcețī, părințī, nu mai plânge
Că ḑéu mie-mī póte-ajunge,
D'ar póte și rĕmâne
La tótă sĕmânța mea,
Că am ajuns sĕ fiu slugă
Și din măciucă și glugă
Sĕ port căpeneg și pușcă,
Din căciulă mocănéscă
Sĕ port chiveră nemțéscă
Și din cuțite și zale
Sĕ port vițel în spinare.

N. I. Draos.

---

perirei le nimicesce mintea. Tragedia lor a fost tragedia a două popóre.

In vorbirea d-tale, d-le procuror, nu te-ai îndestulit cu infamarea lui Iancu, ci te-ai batjocorit și cu bărbații unui regat vecin prieten monarchiei nóstre, carĭ d-tale sigur nicĭ-când nu ți-au păcătuit.

Ai spus în rechisitorul d-tale, că óre-care Dimitrescu și Bibicescu împreună cu Slavicĭ, s'au aliat în mod *perfid* spre a înșela neamul d-tale și adunând suma afirmativ delapidată de amicul meu, au atentat a zădărnicĭ rĕsbunarea statului maghiar asupra „ticălosului“ de acusat. Adênc mi-s'au imprimat aceste cuvinte și după multă resgândire trebue sĕ declar: *că da, d-ta în acest punct ai tótă dreptatea.* Însĕ numai din punct de vedere maghiar. D-vóstrĕ ațĭ rĕsculat tótă Țera-Unguréscă în favorul Ciangăilor și ațĭ adunat sume enorme, dér bărbații de încredere v'au mâncat banii adunațĭ. Furturile și delapidările din partea celor încredințațĭ cu păstrarea visteriei statului sunt la ordinea dilei în Ungaria, séu precum a dis cel mai celebru hoț, Bács Nándor: „Defraudările la noi sunt sancționate“, însĕ încă nicĭ-odată nu s'a aflat Maghiar atât de prost, care sĕ restitue banii furațĭ de dênsul, nicĭ prietenĭ, carĭ sĕ-i sară întru ajutor. S'au aflat însĕ după părerea d-tale „niscai Românĭ ca Bibicescu și Dimitrescu“, carĭ pentru amicul lor Albini au jertfit din punga lor.

După-cum sciu eu, d-nii Bibicescu și Dimitrescu sunt ómenĭ de mare trecere în România și simțul moral îmĭ spune, că dênșii nicĭ un moment n'ar fi stat de vorbă în favorul clientului meu, décă n'ar avea deplina consciință, că banii concredușĭ lor sunt banii fondului Iancu, adunațĭ din jertfele poporului român. Și décă totușĭ crede d-l procuror, că ei din milă față de clientul meu au adunat și depus suma din cestiune, moralitatea îmĭ impune sĕ mĕ închin celui mai generos act al celor mai marinimoșĭ bărbațĭ. Décă chiar acéstă presupunere prevaléză în mintea d-lui procuror, datorința lui e sĕ admire fapta lor nobilă!

Natural, d-le procuror, d-ta în ura órbă ce porțĭ față de clientul meu ai dori sĕ-l tragĭ în rótă, și spre acest scop ai mers atât departe, încât ai timbrat și cele mai mărețe pornirĭ creștinescĭ. Nu ți-a fost destul martiriul de 13 lunĭ al clientului meu, care nicĭ cu întristata lui mamă nu a putut sĕ vorbéscă în limba sa maternă; nu ți-a fost destul, că prin fapte barbare s'a înghenunchiat justiția la gradul celei mai odióse politicĭ de egoism, ci vii și acusându-te prin escuse, că nu facĭ politică, te dedai la cea mai uriciósă crimă de a jigni un popor întreg în cele mai sfinte sentimente ale sale; de a cere rĕstignirea memoriei unui sfânt, peste care judele ceresc dispune; de a neferici și nimici în cariera sa pe un tînĕr inteligent.

Pentru tóte aceste acusa adusă de d-ta însĕ cu ușurința îndatinată din partea acelor, carĭ înfaméză și nicĭ-când nu învață, ai ocolit cu totul adevĕratul teren, unde trebuia sĕ escelezĭ, décă într'adevĕr eștĭ custodele drepturilor și legilor, și anume terenul juridic.

Prin acéstă propunere d-l procuror voesce sĕ dejoséscă justiția la rolul cel mai ticălos al politicei, voesce a înjuga justiția eternă flécului trecĕtor, ce se numesce urmărirea josnicelor interese. Ce are tribunalul cu Iancu? Iancu este al istoriei și e înscris în inimile nóstre ca numele lui sfânt în vecĭ îndemn sĕ fie tuturor generațiunilor carĭ numai pentru idealurĭ sfinte se luptă. Cu sentențe de ale tribunalelor nu poțĭ judeca morții. Nicĭ n'are sens rugarea d-lui procuror, pentru-că durere, afacerea cade în competența forurilor administrative, va sĕ dică a guvernului. E drept, că acel guvern nu mai esistă, care prin acte de violență și terorisărĭ se susținea la putere; esistă însĕ faimósa ordinațiune a lui, care ordonă confiscarea banilor.

Cu satisfacere ai dis, d-le procuror, „că ce bucuriă va fi la Maghiarĭ (în Israil) confiscarea banilor adunațĭ de către acei Românĭ, carĭ vecĭnic ațîță în contra statului maghiar“. Eu față de acéstă bucuriă a d-tale îțĭ rĕspund cu morala: „*Male parta, male dilabuntur*“. Ca om cu esperiențe din trecut îmĭ esprim temerea, că cutare-va patriot evlavios va fura și aceștĭ banĭ.

Tóte acestea însĕ, d-le procuror, le consider ca dorințe de-ale d-tale, carĭ prea cred, că nu se vor împlini, pentru-că și de la început până acum, am fost martor la privelisce, până acum necunoscută în analele justiției, totușĭ cutez a spera, că on. trib. va precugeta, că mare putere 'i-s'a dat sĕ judece asupra libertăților și bunurilor omenescĭ, își vor trage séma și urmând boldului datorinței și consciinței, cum disei la începutul vorbirei mele: „*sine ira et studio*“ vor enunța dreptatea și vor achita pe clientul meu; ér fondul Iancu, ca avere privată adunată mare parte din jertfele țĕranului român, îl vor respecta!

SCIRILE DILEI.

— 22 Ianuarie v.

Călușerĭ osîndițĭ pentru tricolorul român. După cum s'a scris la timpul sĕu, 9 tinerĭ românĭ din Sĕliște au fost dațĭ în judecată din causă, că jucând „Călușerul“ cu ocasiunea ținerei adunărei generale a Societății pentru fond de teatru român, au purtat *brâne și cocarde tricolore române.* Pertractarea acestui proces a fost în 29 Ianuarie. Toțĭ tinerii *au fost pedepsițĭ*, anume: Ioan Trifa croitor și Corneliu Bucișan calfă de pielar, cu câte 2 fl., ér ceilalțĭ cu câte 1 fl. Deóre-ce toțĭ tinerii au declarat, că nu plătesc, pedepsa li-s'a schimbat astfel, că cei doi amintițĭ mai sus au fost osîndițĭ la câte 12 óre, ér ceilalțĭ 7 la câte 6 óre temniță. — Deși pedepsele acestea nu sunt așa aspre, ele însĕ sunt *nedrepte* și de aceea trebue sĕ revolteze pe orĭ-ce Român. Tinerii n'au avut nicĭ o vină, căcĭ fiind ei călușerĭ, nu puteau dóră sĕ se împodobéscă cu pinteni, ci s'au îmbrăcat în hainele lor românescĭ, cum se cuvenea unor călușerĭ. Pe Ungurĭ nicĭ naiba nu-i împiedecă sĕ se îmbrace cum le place; de ce numai Românului sĕ nu i fiă iertat a-șĭ purta portul sĕu?

Moștenitorul de tron român la Senat. Principele Ferdinand al României a asistat alaltăerĭ după amiadĭ la ședința Senatului. După sfîrșitul ședinței A. S. R. s'a întreținut mai mult timp cu d-l C. Disescu, ministru al justiției, și cu mai mulțĭ d-nĭ senatorĭ.

Mâna lui Dumnedeu. Ni-se scrie din Voila: Harnica femeiă Rafira a economumului Daniil Șerban din Voila, în sĕptĕmâna trecută, vrênd sĕ scótă apă din fântâna din curte, ca sĕ adape boii, pe carĭ îi da din grajd afară bărbatu-sĕu, tocmai când scosese din fântână găléta fù surprinsă pe neașteptate de un bou, care venise pe dindĕrĕt, o ridică cu córnele în sus și o aruncă în fântână, care are o adêncime de 10—12 metri. Bărbatul, vedênd nenorocirea, rĕmase în primele momente înmărmurit. Nenorocita femeiă era în fundul fântânei cu capul în jos, dér totușĭ avù atâta tăriă, de a se întórce în sus, ca sĕ póte scóte capul din apă. Intr'aceea se reculese și bărbatul sĕu; el fugì iute după o scară, pe care o băgă în fântână și se scoborì și el în fântână, unde ajută femeii sĕ se urce pe scară și sĕ ese afară. In căderea sa, lovindu-se de bolovanĭ, căița de pe cap și pieptarul de pe corp se rupseră bucățĭ, mai primind și câte-va loviturĭ simțitóre la cap. Ce e mai mult, femeia se află în stare binecuvêntată. Ea este o femeiă voinică și una din cele mai harnice și oneste femei din comună. Acum se află mai bine. — La o astfel de întêmplare, la care numai mâna lui Dumnedeu a lucrat, trebue sĕ esclame omul: Mare e puterea Ta, Dómne! — *D.*

Pentru copii sĕracĭ. Comitetul Reuniunei sodalilor românĭ din Sibiiu ne trimite o dare de sémă privitóre la darurile, ce le-a împărțit cu ocasiunea Crăciunului între copiiĭ sĕracĭ. Din acéstă dare de sémă aflăm, că comitetul a inițiat în Sibiiu o colectă, la care s'au făcut contribuirĭ parte în banĭ, parte în haine, póme, colacĭ etc. Numĕrul celor ce au făcut astfel de contribuirĭ e fórte mare, așa că mulțime de copii și copile au putut fi împărtășițĭ din aceste darurĭ de Crăciun. Din banii colectațĭ s'au cumpărat și mai multe costume seliștenescĭ, carĭ s'au împărțit între copile.

Calcularea cu corónе pricinuesce marĭ greutățĭ mai ales celor ce au de-a face cu banĭ mulțĭ. Deși lucrul e fórte simplu, căcĭ n'ai decât sĕ înmulțescĭ suma florenilor cu numĕrul 2 și ai corónele, — dér totușĭ nicĭ cei mai agerĭ calculatorĭ nu pot sĕ-țĭ spună momentan d. es. cât face 27 coróne și 43 filerĭ socotițĭ în florenĭ. Se dice, că un țĕran — va fi fost de sigur Sĕcuiŭ — mergênd la têrg ca sĕ-șĭ cumpere un cal, întrebă pe-un vêndĕtor: „Cât cerĭ pe cal?“ — „Nouĕ-decĭ de coróne“, rĕspunse vêndĕtorul. — „Atâta-i prea mult, décă vrei îțĭ dau 70 florenĭ!“ — „Apoi sci ce, mie nu-mĭ place sĕ mĕ têrguesc, d-tale ți-l dau și cu atâta!“ îi dise vêndĕtorul și têrgul fù gata. — Numai de n'ar păți-o mulțĭ țĕranĭ asemenea.

Modificărĭ în legea de recrutare a României. In urma intervenției făcute la ministrul român de rĕsboiŭ, Iacob Lahovari, următórele modificărĭ vor fi introduse în noua lege a recrutărei: 1) Toțĭ actualii studențĭ înscrișĭ la vre-o facultate, vor face stagiul după vechia lege, rĕmânênd sĕ-șĭ reguleze posiția în cel mult 6 lunĭ. 2) Actualii studențĭ înscrișĭ vor puté cere o amânare până la doi anĭ maximum, fără a plăti vre-o taxă. 3) Actuala școlă a bacalaureaților va fi desființată și toțĭ studenții își vor face serviciul militar la corpurĭ.

Esamen musical. D-ra Ella Hesshaimer, escelenta și mult simpatica violinistă, a arangiat alaltăerĭ séra o producțiune cu elevii și cu elevele D-sale, ce a reușit splendid. D-ra Hesshaimer posede o deosebită măestriă în a instrua pe elevĭ și a-le deștepta și cultiva audul fin musical, ceea ce s'a putut observa atât de bine chiar și la elevii de vîrsta cea mai fragedă. S'a esecutat cu deplin succes dela cele mai ușóre studii de vióră pentru începĕtorĭ, până la grele piese de concert. Felicităm pe d-ra Hesshaimer pentru frumósele resultate dobêndite cu elevii D-sale.

Pentru un câne. In comuna Szeltallo din comitatul Bihorului s'a întêmplat, că locuitorul Várady G. a pușcat cânele consăteanului sĕu Földessi. Din causa acésta Földessi a pușcat pe Várady. Ajungênd afacerea înaintea tribunalului, acesta a osândit pe Földessi la 15 anĭ închisóre. In desperarea sa, soția lui Földessi și-a împușcat copila, apoi s'a împușcat și ea. Dilele acestea tabla reg. din Oradea mare a întărit osênda lui Földessi de 15 anĭ închisóre. Tóte acestea s'au petrecut din causa unui câne!

Telefon între Clușiŭ și Budapesta. Ministrul ung. de comerciŭ va construi o rețea telefonică între Clușiŭ și Budapesta. Dela Budapesta până la Oradea-mare rețéua e deja construită. Rĕmâne, ca în primăvara acestui an sĕ se continue dela Oradea-mare spre Clușiŭ. Cel mult până în tómnă și acésta va fi gata.

Petiția dómnelor ruse. Se anunță, că 40.000 de dómne din Rusia au subscris o petițiune, pe care au înaintat'o biroului de pace, ca președintele statelor unite Mac-Kinley sĕ intervină în rĕsboiul anglo-bur.

Petrecere în Marcoș. Pentru înființarea unei b i b l i o t e c ĭ ș c o l a r e în Marcoș, comitatul Treiscaune, se va arangia M e r c u r ĭ, în 2 (14) Februarie a. c. o petrecere cu joc. Inceputul la 7 óre séra. Prețul de intrare de persónă 1 coróna. Ofertele marinimóse se primesc cu mulțămită și se vor chita pe cale publică.

Concert. Mâne, Dumineca în 4 Februarie, musica orășenéscă va concerta în salonul hotelului „Europa“. Inceputul la $8^1/_2$ óre. Intrarea 60 banĭ.

Concertul Reuniunei române de gimnastică și cântărĭ.

Reuniunea nóstră de cântărĭ, care în timpul din urmă abia mai da semne de viață, ajunsă acum sub conducerea măestră a domnului George *Dima*, a reînviat cu nouĕ puterĭ.

Acésta ni-a dovedit'o deja concertul strălucit de a séră, care s'a presentat cu nouĕ și salutare reforme pentru progresul și vada Reuniunei.

Programul eminent alcătuit al acestui concert, a fost întrodus de un Quartett, op. 74 Nr. 1 C-dur pentru 2 violine, violă, și violoncel de I. Haydn, care, esecutat de d-nii: Eugen de Lemeny, Heinrich Zeidner, Heinrich Linz și Oskar Tellmann, a căror amabilitate și bunăvoință față de reuniunea nóstră, o cunóscem încă dela alte concerte ale reuniunei nóstre unde în totdéuna ca și acuma ne-au surprins prin esactitatea predărei și prin cunoscințele lor artistice, a fost așa dicênd un apetitoriu pentru celelalte numere următóre.

Corurile micste s'au întrodus c'o compositiune solemnelă „*Fericițĭ sunt cei gonițĭ*“ de G. Dima, căreia au urmat „*Cântece de iubire*“ de I. Brahms, un adevĕrat buchet de florĭ, dintre carĭ mult s'au distins cântecul: „O păsĕrică mică a sburat...“ Acest adorabil cântec a fost admirabil interpretat, caracterisat și esecutat c'o fină nuansare a vocilor. Asemenea cântecul „Nu, cu ómenĭ nu mai este nărăvire...“ Tóte aceste cântece au fost acompaniate la pian de d-na Maria N. Popovicĭ fórte prompt și esact.

Un bun, mulțămitor și frumos sfîrșit a avut concertul prin cele trei cântece vechĭ românescĭ de G. *Dima*: „Scumpă dragă copiliță“, „Așa mi-a fost ursita“ și „Nu-i dreptate nu-in, carĭ tóte au fost la înălțime, dér mai cu sémă ultimul „Nu-i dreptate nu-i“ a încoronat opul. Atât textul, cât și melodia acestui cântec, care începe tânguitor și termină energic și viu, a lăsat cea mai bună impresiă în public și cu sgomotóse aplause s'a cerut repetarea lui.

Aceste alese corurĭ mixte, carĭ prin esactitatea și finețа predărei lor au impus și la streinĭ, au fost întrerupte în cursul lor prin două numere ale programului reservate D-lui *C. Popovicĭ*, un tînĕr teolog absolut, care, după-cum aflăm, studiază canto la conservatoriul din Bucurescĭ, și care dotat dela natură c'o voce de tenor de un timbru liric, dulce și mlădios, s'a degajat în modul cel mai laudabil de angajamentul sĕu, cântând cu mult succes atât Recitativul și Aria din oratoriul Creațiunea de I. Haydn, cât și cele două cântece „*Tu eștĭ odihna*“ de F. Schubert, și „*Mĕ întrebĭ*“ de G. Stefănescu.

Atât la începutul, cât și la finitul concertului s'au făcut ovațiunĭ măiestrului dirigent George *Dima*, prin multe bine meritate aplause.

O frumósă liră de laurĭ, de care se afla aninată o mandolină compusă din viorele naturale și ambele legate c'o panclică de colóre rosă, i-s'a oferit d-lui Dima din partea damelor din cor.

Publicul fórte numĕros, a rĕmas încântat, ér reuniunea nóstră de gimnastică și cântărĭ póte fi mândră de vrednicul ei dirigent.

ULTIME SCIRI.

Londra, 3 Februarie. Faima, că Buller ar fi trecut rîul Tugela, nu se adeveresce.

Pretoria, 3 Februarie. Burii au concentrat la Colesberg 20,000 de ómenĭ, ca sĕ împiedece năvălirea Englesilor în statul Oranje.

Literatură.

Din „*Istoria Impĕratului Traian*“ și a contimporanilor sĕi de Henr. Francke, tradus de *P. Broșteanu*, se mai află un numĕr restrîns de esemplare și se vênd cu un preț redus ș. a. un esemplar broșurat cu 6 cor., în legătură de lux cu 8 cor. Acei carĭ doresc a posede acest op binevoiéscă a se adresa către d-nul P. *Broșteanu* în Brașov.

Fapta bună nu se uită.

Ioan German 1830—1897. Sunt rarî ómenii bunî, ómenii de inimă. Ceî mai mulţî sunt egoişţî, carî adună ce pot pentru sine şi ţin numai pentru sine averea adunată, neaducêndu-şî aminte, că viéţa este trecĕtóre şi că în curênd li-se va ḑice, ca şi bogatuluî din s. evangeliă: *„Nebune, încă în nóptea acéstă se va cere sufletul tĕu dela tine, déră tóte aceste ale cuî vor fi? Luca XII 20—21.* Séu ca şi când averea în sine ar ferici pe om, pe când ea îl póte ferici numai întrebuinţându-o cu înţelepciune, făcĕnd cu ea fapte bune, ajutorând pe ceî lipsiţî, întemeiând instituţiunî bune, ajutorând tinerî bunî şi zeloşî la învĕţătură şi alinând suferinţele celor ce sufer, după ḑisa Mântuitoruluî nostru Isus Christos: *„Vindeţî averea vóstră şi daţî milosteniă, faceţi-vĕ pungî, carî nu se învechesc, tesaur în ceriu, care nu se împuţinéză, unde furul nu se apropiă, nicî molia nu strică. Că unde este tesaurul vostru, acolo va fi şi inima vóstră: Luca XII. 33—35.*

Intrebuinţată astfel averea, ea fericesce, şi încă şi pe dăruitor şi pe cel dăruit; ea fericesce cu deosebire pe dăruitor, căcî nu póte fi maî fericitor lucru, decât a purta consciinţa faptei bune sĕvêrşite.

Unul dintre ceî rarî, cu inimă bună, cu simţeminte nobile, care ĕst mod a sciut întrebuinţa averea câştigată, a fost preotul român unit *Ioan German* din Sâmbotelecul de Câmpiă, care a trecut la cele vecînice la 17 Iulie 1897, avênd 67 anî aî vieţeî şi 40 anî aî preoţiei.

Pietatea, cu care sunt dator memorieî binecuvêntate a acestuî bărbat regretat, mĕ îndémnă sĕ scriu aceste rêndurî, acum la începutul acestuî an iubilar, şi a-i face cunoscut numele şi faptele sale nobile în cercurî maî largî, ca pe de o parte sĕ-i aduc din parte-mî un mic tribut al recunoscinţeî mele viue, ér de altă parte faptele sale nobile sĕ servéscă de îndemn şi pentru alţiî.

Ioan German s'a născut în Sânt-Iacobul de Mureş, unde tatăl sĕu a fost preot. A studiat în Blaşiŭ, unde după terminarea gimnasiuluî a întrat în teologiă, pe care absolvându-o şi, ordinat de preot, a fost dispus la parochia Sâmbotelec. Acî prin zel neobosit şi prin înţelepciune şi-a adunat avere frumósă. Căsĕtorit cu o fiică vrednică a Mureşuluî, Ana Deac din Hădărău, Dumneḑeu binecuvêntă căsĕtoria acésta cu pruncî, din carî sunt în viéţă: fiiul Dr. Pompeiu German, medic de cerc în Şercaia lângă Făgăraş, şi ficele: Aurelia German măritată după d-l Ioan Dan medic de cerc în Mociu şi Virginia German, măritată după d-l Ioan Bozac, preot în Sâmbotelec.

Deşi era înse cu familiă, preotul Ioan German şi cu soţia sa Ana nu au fost ómenî strînşî la inimă, ci din darurile, ce Dumneḑeu li-a dat, ei au împărtăşit pe mulţî; bunĕtatea de inimă a preotuluî German, întocmaî ca şi a soţieî sale, d-na vĕduvă Ana născ. Deac, era o trăsĕtură principală în caracterul dênşilor.

Călĕtorul obosit a aflat întot-déuna recreare la casa şi masa preotuluî I. German. Dér nu numaî ospital era el, ci şi fórte generos şi binefăcĕtor. Multor lipsiţî li-a întins ajutor, mulţî tinerî românî dela studiî, carî se abăteau pe la casa sa, erau primiţî cu deosebită bunăvoinţă şi nu rareorî ajutoraţî chiar şi cu banî. Ba au fost tinerî studenţî pe carî i-a ajutorat şi susţinut preotul Ioan German cu ajutor stabil la şcóle, ca sĕ-şî pótă continua şi termina studiile. Intre aceştia am fost şi eu. Rĕmas orfan de tată, trebuî sĕ-mî întrerump studiile şi preotuluî Ioan German am sĕ-i mulţămesc, că le-am continuat şi terminat. Sfătuit şi ajutorat de dênsul am trecut dela gimnasiul din Bistriţă la Blaşiŭ, unde din munificenţa dênsuluî şi a altor binefăcĕtorî am terminat studiile gimnasialî şi dênsuluî am sĕ-i mulţămesc în mare parte, că astăḑî din darul luî Dumneḑeu sunt preot şi servesc la altarul Domnuluî, unde nu întrelas a aminti în rugăciunile mele pe binefăcĕtoriî meî.

Aşa a sciut preotul Ioan German şi soţia sa sĕ întrebuinţeze averea câştigată cu ajutorul luî Dumneḑeu! El era înse nu numaî om creştin bun, ci şi Român bun, naţionalist înfocat. El a sprijinit cu căldură întreprinderile nóstre naţionale şi economice-literare şi cu deosebire cu căldură a sprijinit ḑiaristica, avênd la casa sa tóte foile naţionale române, ca nicî un alt preot din acele părţî, şi îndemnând cu stăruinţă şi pe ceilalţî preoţî, ca sĕ procure şi cetéscă măcar o gazetă naţională, ba s'a întêmplat, că a plătit însu-şî abonamentul pentru câte-un preot tînĕr numaî ca sĕ-l întroducă în cetit. Era acţionar al „Albineî", „membru fundator al Asociaţiuneî pentru literatura română şi cultura poporuluî român şi al şcóleî de fetiţe române din Clușiŭ, fiind un sprijinitor devotat a orî-căreî acţiunî şi întreprinderî, despre care era convins, că contribue la înaintarea nóstră naţională.

D-l Ioan German era împodobit şi cu virtutea modestieî. Nicî-odată el bine-facerile nu şi-le trimbiţa în lume, ci ţinea în ascuns ceea ce făcea, după ḑisa s. scripturî: „Sĕ nu scie stânga ta ce face drépta ta!" Avea o inimă fórte bună şi simţitóre şi se scia însufleţi până la lacremî când era vorba de ómenii marî aî naţiuneî nóstre şi de câte-orî se amintia vre-un eveniment însemnat din trecutul sĕu presentul nostru naţional.

Ioan German a lăsat în inimele multora amintirî neşterse. Toţî, câţî l'au cunoscut şi l'au cercetat în casa sa, îl vor reaminti cu pietate şi-i vor binecuvênta memoria.

Sĕplac, 8 Ianuarie 1900.

Ioan Sonea,
preot gr. cat.

O biserică clădită „cu forţa".

Un lucru fórte curios ni-se scrie, că s'a petrecut în comuna Checeş din protopopiatul Belinţuluî, în diecesa Araduluî. După cum ne raportéză, un membru al comitetuluî parochial de-acolo, lucrul s'a petrecut pe scurt astfel: După multe necasurî şi greutăţî, poporul român gr. or. în frunte cu preotul lor Simeon Alexandrescu isbutiră sĕ adune materialul de lipsă pentru a începe clădirea uneî noue biserici. Era tocmaî sĕ se publice concurs pentru clădirea ei, când étă, că se ivesce în comună un streîn, cu numele Urşiţa Iacob, care se da pe sine ca măestru. Cine scie, cum a ajuns la urechile acestuia, că Românii din Checeş şi-au adunat banî şi că vrĕu sĕ-şî clădéscă biserică, căcî îndată ce a aflat despre asta a început sĕ veneze după ómenî prin têrgul Lipoveî şi pe unde numaî îi prindea, le spunea câte verḑî şi uscate, aşa că pe când venise în comună lucrurile erau pregătite.

Era acum sĕ se ţină licitaţia, dér fruntaşii nu cutezară a face acésta, căcî aprobarea nu venise dela Consistor şi comitetul parochial nu avea nicî un act la mână. Precum se vede, slovacul Ursiţa a întocmit bine lucrurile; fiind-că la licitaţiă nu s'a presentat decât *nnmai el*, a făcut tot ce a putut, ca sĕ nu scape ocasia din mână şi în séra aceleaşî ḑile licitaţia totuşî s'a făcut. S'a adaus înse în contract, că numaî atuncî póte sĕ se apuce de lucru Ursiţa Iacob, décă vor veni actele dela Consistoriu.

Vicleanul măestru înse n'a maî aşteptat după Consistoriu, ci a *început* a se purta ca şi cum ar fi el stăpânul satuluî. A poruncit sĕ se aducă var, sĕ se ardă cărămidă etc. Intr'aceea dela Consistor venî ordin, că de-acolo nimenuî nu s'a dat nicî o împuternicire spre scopul acesta şi zidirea bisericeî nu se va puté începe până nu va fi aprobat planul şi preliminariul prin Consistoriu. De asta nicî că i-a păsat luî Ursiţă. El s'a dus în comună cu zidariî luî şi *a început a dĕrîma biserica* vechiă şi apoî s'a apucat de clădit, ḑicênd, că o face *„pe rĕspunderea luî"*, ca şi cum cine scie cine ar fi el, care era cu totul necunoscut până acum la poporul din acéstă comună.

Aşa ni-se descrie nouĕ acest cas, adăugênd, că ómenii maî deştepţî aî comuneî sunt fórte neliniştiţî şi simt mare neîncredere faţă cu obrasnicul măestru, care s'a vîrît aşa ḑicênd cu puterea între eî. De cumva este adevĕrat acésta, ómenii au tot dreptul sĕ fiă neliniştiţî, căcî purtarea peste mĕsură obrasnică a măestruluî din vorbă face a se crede, că aicî nu-i lucru curat şi fruntaşiî sunt datorî sĕ vegheze bine, ca nu cumva la urmă sĕ se pomenéscă că au avut de-a face cu un şarlatan, care i-a prîjolit pe toţî.

Bibliotecă în Cincul mare.

Primim din Cincul mare următorul apel, asupra căruia atragem atenţiunea binevoitóre a publiculuî nostru:

Tinerimea română gr. cat. din Cincul mare, aprinsă de dorul de a înainta şi a ţiné pas cu conlocuitoriî Saşî, s'a decis a înfiinţa o bibliotecă poporală, pentru care scop în 21 Ianuarie n. c. sub conducerea D-luî învĕţ. Dionisie *Stanuleţu* a arangiat o producţiune declamatorică şi teatrală, de unde a rĕmas un venit curat de 15 cór. 70 b., amintindu-se aicî şi suprasolvirile D-lor Craus adv. 2 cor., Capesius adv. 1 cor., Dr. . . . 1 cor., Hammer comerc. 1 cor., Nicóră păpucar 80 fil.

Pe lângă aceştia ulterior au maî contribuit D-niî: Stănuleţ învĕţ. 4 cor., Bastia paroch 2 cor., Boeriu forestier 2 cor., Corvin croitor 2 cor. Cu totul 25 cor. 70 b.

Donaţiunî în cărţî a făcut d-l Stanuleţ 21 broşurî; ér parochul Bastia 15, cu totul 36 bucăţî. Sĕ aduce decî mare mulţămită St. Domnî, carî au binevoit a fi iniţiatoriî aceşteî bibliotecî.

De-órece înse piatra fundamentală e de tot mică, apelăm la sprijinul tuturor celor ce se interesézǎ de înaintarea şi prosperarea poporuluî, rugându-i ca sĕ ne sprijinéscă întru realisarea scopuluî. In deosebî rugăm pe St. Domnî autorî şi conducĕtoriî altor bibliotecî, ca din prisosul dênşilor sĕ contribue cu ceva micî nostre bibliotecî. Contribuirile sunt de a se trimite la adresa: *Ioan Bastia*, paroch în Cincul-mare (Nagy-Sink), carî se vor achita pe cale ḑiaristică.

POVEŢE.

Mirosul de mucegaiu. Décă în locuinţă se simte miros de mucegaiu, séu pe păreţî se fac bureţî de mucegaiu, ceea-ce maî des se întêmplă în casele noue, de acest neajuns ne putem scuti punênd la locul muced un vas maî mare cu var nestins. Varul prin absorbirea umeḑeleî uscă aerul şi astfel mucegaiul dispare pentru tot-déuna. Varul trebue maî de multe-orî schimbat cu altul próspĕt.

*

Mustul de strugureî negrî. O medicină bună contra tuseî măgărescî, răguşeleî şi catarului este mustul de strugureî negrî. Acesta, după-ce se fierbe gros ca siropul, se subţie cu apă fierbinte şi astfel se iau din el maî multe linguri pe ḑi, maî ales séra înainte de culcare.

*

Contra mirosuluî de pesce. Décă am umblat cu pesce, mânile, ca sĕ nu mirose, trebue frecate cu nisip mĕrunt, se spală în apă rece şi, în fine, se frécă cu făină uscată de mustar.

Vorbe înţelepte.

Pe pomul dreptăţiî cresc insulte şi ruşine, şi cine scutură de el, îi cad în cap.

— La mulţî limba li-a pus capul.

— Décă începutul e prea greu, atuncî încércă la mijloc, orî la sfîrşit.

— Timpul nu culege numaî rosele, ci şi spinii.

— Inţelepciunea este un castel, a căruî cheiă e sirguinţa.

MULTE ŞI DE TÓTE.

O legendă orientală.

Tinĕrul Abdul voi sĕ se facă om înţelept şi de aceea merse în Basova la un om cu numele Hassan, care prin cruţarea sa era renumit şi putea servi altora de model. Hassan îl primi cu bucuriă şi numaî decât merse cu Abdul în têrg, ca sĕ facă probe.

Maî întâiu au întrat la un brutar şi întrebară, décă are pâne próspĕtă? — „Da domnilor", rĕspunse brutarul, „am pâne próspĕtă şi albă ca untul". — „Vedî", ḑise Hassan însoţitoruluî, „ar fi maî bine, décă noî am cumpĕra de-a dreptul unt, de-órece pânea e ca şi untul".

Merseră apoî la un neguţător de unt şi întrebară după marfă.

„Untul meu", ḑise neguţătorul, e aşa de gustos, ca cel maî fin oleiu de măsline". — „Atuncî maî bine sĕ cumpĕrăm oleî", ḑise Hassan şi se duseră la un negustor, care vindea oleiu.

„Cel maî bun oleiŭ de măsline îl avem noî", ḑise negustorul încă de departe. „Este aşa de curat şi aşa de limpede, ca apa!"

Atuncî Hassan riḑênd bătu pe umĕr pe tinĕrul sĕu discipul şi ḑise: „Vedî, iubite amice, nóuĕ nu ne trebue sĕ cumpĕrăm nicî pâne, nicî unt şi nicî uleî. Maî bun decât tóte este apa, şi acésta ni-o putem noî înşi-ne aduce dela fântână fără a plăti cuiva ceva. Tóte lucrurile îşî au valórea lor numaî în închipuirea omuluî şi cruţarea nu e alt-ceva, decât desvĕţul valórei închipuite".

Intr'aceea sosiră la o fântână şi beură apă. Abdul înse era tinĕr şi robust, el simţi, că apa nu-i domolesce fómea şi ḑise luî Hassan: „D-le, eu încă nu sunt aşa înţelept, ca d-ta, eu îmî voiu cumpĕra o pâne. In acéstă óră înse totuşî am învĕţat atâta dela d-ta, încât mi-e destul pe tótă viéţa, — îţî mulţămesc din inimă!"

*

Cum înótă Elefantul?

Se scie, că elefantul posedă facultatea de a înota. Cu tóte astea el nu trece întot-déuna rîurile înot. Când acestea sunt puţin adêncî, elefantul recurge la o altă metodă, maî simplă, pe care d. W. Suterland o descrie într'un articol publicat în *Scottisch Geographical Magazine.* Metoda acésta constă în a merge pe fundul albieî rîuluî. Dér fiind-că animalul are nevoiă sĕ respire, îşî ţine trompa vertical, afară din apă, şi astfel se aprovisionéză cu aer. Când albia rîuluî e prea adêncă, elefantul începe sĕ înóte. In timpul acesta cel, care mână, înótă de asemenea, călăuzindu-se după trompă, care e mereu d'asupra apeî şi indică locul unde se află animalul. Şi când locul cel maî adênc e trecut, când animalul începe a eşi, cel care-l mână, i-se aşéză pe gât, şi pare că e cules din valurî. Sunt elefanţî, carî intră de bună voiă în apă, dér sunt şi alţiî, carî se feresc de ea. Pentru a-i constrînge, e un mijloc infalibil: acela, care constă în a alunga animalul cu foc. Animalul nu se împotrivesce foculuî: maî bine se aruncă în apă. Şi atuncî pentru a-l sili la acésta, se aştéptă până ce se înopteză. Maî mulţî ómenî, înarmaţî cu torţe aprinse, înconjóră animalul, şi apropiindu-se de el, îl silesc repede sĕ trécă apa, maî ales, décă pe malul celalalt sunt tovarăşî de-aî luî, carî 'l întîmpină şi-l mângăe îndată ce ese din apă.

*

De pe câmpul de bătaiă.

Diarul engles „Newcastle Daily Chronicle" publică o scrisore a unuî soldat, F. Stanton, din regimentul Nr. 1 engles din Durham, despre lupta dela Colenso, unde a fost bătut generalul Buller. Scrisórea datată din 18 Decemvre e următórea: Lucrurî, ca aicî n'am vĕḑut de când sunt. Pămêntul era ca şi sĕmĕnat cu morţî. Brigada nóstră era reservă, dér granatele totuşî cădeau asupra nóstră ca o grindină. Hapurî, ce ni-s'au dat acî, nu maî doresc sĕ gust. Ómenii noştri cădeau cu sutele în plóia de glónţe. Regimentul nostru se afla

destul de departe şi era ocrotit; dér totuşī eram destul de-aprópe, ca sĕ ne ajungă şi pe noi câte-va granate, noroc numai, că n'au esplodat. Cismele deja de-o lună nu ni-le-am desculţat din piciőre; noi beam apă murdară din rîurī puturóse. Eu sperez, că într'un an póte ne vom mai premeni odată cămeşile.

Intre Burī se află bunī ţintaşī şi ei dau tot după capete! Fiind însĕ capul meu cam mărişor, voiŭ avé grije sĕ-l păzesc... Burii se ascund printre [stâncī; şi noi nicī nu putem sĕ-i vedem, decât când dăm peste ei cu baioneta."

*

Prima peţire a lui Edison.

Prima soţiă a renumitului inventator Edison a fost telegrafistă, care era pe la el în serviciŭ. Numele ei era Stillwell. Intr'o ḑi, Edison sta la spatele fetei şi privia, cum îi umblă mânile sale destere, rĕspândind în depărtărī noutăţile; când fata de-odată se întórse spre Edison şi îi ḑise:

— „D-le Edison, eu tot-déuna sciu când te afli la spatele mele, séu în apropierea mea".

— „Cum se póte asta!" esclamă Edison.

— „Insa-mī nu-mī pot da sémă", ḑise tînĕra fată, „dér simt întot-déuna apropierea d-tale."

Edison după vorbele acestea se uită în faţa copilei şi ḑise: „Eu de mult m'am tot gândit la d-ta; decum-va voescī, fii soţia mea!" Tînĕra copilă ḑise, că se va mai socoti şi va vorbi şi cu mamă-sa. Acésta s'a făcut şi urmarea a fost, că după o lună se cunună cu Edison, cu care trăi o viaţă fericită.

*

Un nou profet.

Mulţī păstorī ḑic, că după lâna oilor se póte sci când va fi timp frumos séu ploios. Anume, când lâna pe óie rĕmâne încreţită, e semn, că nu va ploua, ér când lâna este netedă şi móle e semn, că se va schimba.

POSTA REDACŢIUNEI.

D-lui „Un bistriţan", în Bistriţa. Asemenea învinuirī la adresa unui senat şcolar nu se pot publica, decât cu subscrierea numelui scriitorului, dér şi atuncī sĕ se arate faptele.

Mai multora. Esemplare din cărţile „Rĕsboiul pentru neatêrnare" şi „Coróne de oţĕl" de Coşbuc se vor puté trimite celor-ce au comandat numai în sĕptĕmâna viitóre. D-nii, carī au comandat, sunt rugaţī sĕ aibă răbdare încă 4 - 5 ḑile.

D-lui Patrichie Jivei, Detta(?). O dare de sémă despre teatrul dela D-vostră n'am primit. Trebue s'o scrie unul dintre ómenii cu carte mai multă din comună, căcī altfel nu o putem tălmăci.

Călendarul săptămânei

IANUARIE. are 31 ḑile. GERAR.

Dilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum	23 Sf. Ierem. Clem.	4 Veronica
Lunī	24 C. Maica Xenia	5 S. M. Agata
Marţī	25 † Triod. Sf. Grigo	6 Dorotea
Mer.	26 C. Păr. Xenofon	7 Richard
Joi.	27 † Ad. r sf. Iŏn Ch.	8 Solomon
Viner	28 C. P. Efraim. Sir	9 Apolonia
Sâm.	29 Adu. sf. m. Ignat.	10 S. Scolastica

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 2 Februarie 1900.

Mĕsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta austr. cor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	12	—
"	Grâu mijlociu . .	11	60
"	Grâu mai slab . .	11	20
"	Grâu mestecat . . .	9	20
"	Sĕcară frumósă . .	7	20
"	Sĕcară mijlocia . .	6	80
"	Orz frumos . . .	6	60
"	Orz mijlociu . . .	6	20
"	Ovĕs frumos . . .	4	60
"	Ovĕs mijlociu . .	4	20
"	Cucuruz	7	40
"	Mălaiu	8	20
"	Mazăre	13	20
"	Linte	19	—
"	Fasole	9	20
"	Sĕmênţă de in . .	22	—
"	Sĕmênţă de cânepă	8	20
"	Cartofī . . .	1	80
"	Măzăriche . .	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	88
"	Carne de porc . . .	—	88
"	Carne de berbece . .	—	—
100 kil.	Sĕu de vită próspĕt	50	—
"	Sĕu de vită topit	72	—

Bursa de Bucurescī.

din 31 Ian. n. 1900.

Valorī.	Do-bêndă.	Scad. cup.	Cu banī gata.
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct.	97.$^1/_2$
" " (Impr. 1892 . . .	5%	Ian.-Iul.	96.$^1/_2$
" " din 1893	5%	" "	96.$^1/_2$
" " 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	—.—
" " (Impr. de 32. $^1/_2$ mil.	4%	Ian.-Iulie	83 —
" " (Impr. de 50 mil.	4%	" "	85 —
" " (Imp. de 274 m. 1890	4%	" "	86
" " (Imp. de 45 m. 1891	4%	" "	86.—
" " (Im. de 120 iul. 1894	4%	" "	86.—
" " (Im. de 90 mil. 1896	4%	" "	87.—
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mai-Nov.	87.—
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	" "	99.—
Oblig. comunei Bucurescī 1883	5%	Ian.-Iul.	—.—
" " " din 1884	5%	Mai-Nov.	—.—
" " " din 1888	5%	Iun.-Dec.	—.—
" " " din 1890	5%	Mai-Nov.	—.—
Scrisurī fonciare rurale . . .	5%	Ian.-Iulie	94.$^1/_4$
" " " "	4%	" "	74.$^1/_2$
" " urbane Bucurescī	5%	" "	87 $^1/_4$
" " " Iaşī . .	5%	" "	83.$^1/_2$
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	" "	—.—
	V. N		
Banca Rom. ult div. fr. 12.81	500	150 v.	.
Banca Naţion. ult. div. 86.—	500	într. v.	2540
Banca agricolă	500	150 v.	305 —
Dacia-România ult. div. 35 le	200	într. v.	272 —
Naţionala de asig. ult. div. 43 le	200	" "	432.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	" "	—.
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l	250	" "	.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. –	100	" "	—.—
„Patria" Soc. de asig. ult d. 4 lei	100	" "	—.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. C	200	" "	—.—
" " " " 2 em. u. d. 0	100		—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	[illegible]		—.—
„Bistriţa" soc. p. f. hârtii 30 „	[illegible]	"	—.—
Societ. p. const. de Tramways	[illegible]	" "	.—
20 trancī aur			—.—

SCOMPTURĪ:

Banca naţ. a Rom	9%	Paris . . .	$3^1/_2$
Avansurī pe efecte	10%	Petersburg .	$5^1/_2$
Casa de Depunerī	12%	Berlin . . .	$4^1/_2$
Londra . . .	4%	Belgia . . .	$4^1/_2$
Viena	$4^1/_2$	Elveţia . . .	5%

Têrgul de rîmătorī din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 30 Ianuarie de 17,042 capete, la 31 Ian. au întrat 49 capete şi au eşit 136 capete rĕmânênd la 1 Febr. un numĕr de 16,955 capete.

Se noteză marfa ungurésca: veche grea dela 84—86 fil. marfă ungurésca tînĕră grea dela 94—97 fil. de mijloc dela 90—92 fil. uşóră dela 88—90 fil. — Sêrbéscă: grea 90—92 fil., de mijloc 89—90 fil. uşóră: 88—89 fil. kilogramul.

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Februarie 1900.

Renta ung. de aur 4%	99.05
Renta de coróne ung. 4% . . .	94.45
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$%.	100.80
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%.	99 70
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	99.50
Bonurī rurale ungare 4%	93.90
Bonurī rurale croate-slavone . . .	94.50
Impr. ung. cu premii	162.25
Losurī pentru reg. Tisei şi Seghedin .	140.50
Renta de argint austr.	99.75
Renta de hârtie austr.	99.55
Renta de aur austr.	99.15
Losurī din 1860.	139.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	131.80
Acţii de-ale Băncei ung. de credit .	188.25
Acţii de-ale Băncei austr. de credit .	135 —
Napoleondorī	19.23
Mărcī imperiale germane . . .	118.10
London vista	242.25
Paris vista	96.20
Rente de coróne austr. 4% . . .	98.95
Note italiene	89.80

Cursul pieţei Braşov.

Din 3 Februarie 1900.

Bancnota rom.	Cump. 18.46	Vênd.	18.50
Argint român.	Cump. 18.20	Vênd.	18.24
Napoleond'orī.	Cump. 19.20	Vênd.	19 26
Galbenī	Cump. 11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescī	Cump. 2.54	Vênd.	—.—
Mărcī germane	Cump. 58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescī	Cump. 10 71	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	Vênd	101.50

Cursul [illegible]

din 24 Ian. 1900

	cump.	[illegible]
Basilica . .	13 50	14 50
Credit . . .	396.50	39[illegible].50
Clary 40 fl. m. c. . .	129.—	131.—
Navig. pe Dunăre .	155.—	162.—
Insbruck . .	65. —	67 —
Krakau	55.50	56 50
Laibach . .	49 —	51 —
Buda	130.	134. -
Palffy .	131 —	134.—
Crucea roşie austr. .	42 60	43 60
dto ung. .	22.50	23 50
dto ital. .	—.—	—.—
Rudolf . .	59.—	61.—
Salm . .	163.—	174.—
Salzburg . . .	60. —	62.—
St. Genois .	179.—	177.—
Stanislau . . .	120 -	60 —
Trieitine $4^1/_2$% 100 m. c.	178 —	184.—
dto 4% 50	80 —	.—
Waldstein . .	180 —	188.—
dto de 10 francī	12 70	13.75
Banca h. ung. 4%	123.—	123.80

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Nr. **403** -1900

Publicaţiune.

Acei possesorĭ de casă, carĭ au clădit în anul 1899 un edificiu nou, **se provócă** a înainta oficiului orăşenesc de dare **până la 10 Febr. a. c.** *fóia de mărturisire despre venitul* (chiria) *casei.*

Formulare pentru acest scop se căpĕta la subscrisul oficiu.

Braşov, 17 Ianuarie 1900.

Oficiul orăşenesc de dare.
8282, - 2.

Dela Tipografia „AURORA" A. Todoran
din Gherla — Szamosujvár,
se pot procura următórele cărţĭ:

Cuvêntărĭ pe Duminecĭ. Tom. I. de renumitul orator — în Domnul adormitul — Iustin Popfiu, 48 predicĭ pe 38 Duminecĭ 2.20

Cuvêntărĭ bisericescĭ (acomodate pentru orĭ-ce timp) de I. Papiu Tom. I. Ediţia II. 1.20

Cuvêntări bisericescĭ (pe Duminecĭ) de Ioan Papiu. Tom. III. 1.20

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrb. de peste an de I. Papiu 1.50

Cuvêntărĭ funebrale si iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de I. Papiu 1.50

Cuvêntărĭ funebrale şi iertăciunĭ. Din autorĭ renumiţĭ, prelucrate de Tit Budu, vicar . . . . 1.—

Catechese pentru pruncii şcolarĭ de Tit Budu, vicar . . . . —.40

Cuvinte de aur sĕu învĕţăturĭ înţelepte date de un părinte fiiului sĕu, din operele lui J. H. Campe, trad. de I. Sonea —.80

Dumnedeéesca liturgie a celui dintru sfinţiĭ părintelui nostru Ioan Chrisostom, de Ioan Boroş . . . . —.25

Manual catechetic pentru primii anĭ şcol. de Basiliu Raţiu . . . . —.40

Predice pentru Dumin. de peste an, compuse şi elucrate după Catechismul Deharbe de Vas. Christe. Tom. II. dela Dumin. XI. după Rosalii până la Dumin. Vameşului . . . . —.80

Predice pe tóte Duminecile şi sĕrbăt. de peste an, de Dr. Em. Elefterescu 1.50

Rugăciunea D-lui, Tatăl nostru, esplicată pe scurt de I. Boroş . . . . . —.10

Tipicul preotesc din cărţile rituale, prelucrat de Tit Budu, vicar . . . . —.50

Istoria icónei Pr. C. Verg. Maria dela Nicula . . . . —.10

Amintirĭ din Grecia de Teodor Bulc profesor gimn. . . . . —.60

Bocete, adecă cântărĭ la morţĭ, adunate de I. Pop Reteganul . . . . . . —.40

Nu mĕ uita, Colecţiune de versurĭ funebrale, urmate de iertăciunĭ, epitafe ş. a. —.25

Omul şi lumea, cântărĭ funebrale de Aron Boca Velcherianul . . . . —.08

Albina şi leneşul de Aron Boca Velcherianul . . . . —.10

Buchetul. Culegere de cântece, culese de I. P. Reteganul, broşat . . . —.25

Barb Cobzarul. Novelă orig. de Emilia Lung . . . . —.10

Bunica şi nepotelul. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu . . . . —.06

Cântul în şcóla poporală De Iuliu Pop, învĕţ. Năsĕud, Praxă. Teorie. Cânturĭ —.30

Cartea plugarilor séu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor şi celelalte ramurĭ ale economiei de I. Georgescu . . . . . —.25

Cartea ilustrată pentru copiiĭ şi copile. Cu 18 ilustraţiunĭ, de G. Simu . . —.25

Codreanu, Craiul codrului, de George Simu . . . . —.06

Cântăréţa. Novelă de Dem. Dan —.15

Carmen Sylva, Prelegere publică ţinută prin V. Nicóră, prof. gimn. — Cu portr. M. Sale Reginei României . . . . —.10

Chiuiturĭ de car strigă feciorii în joc, de P. Reteganul . . . . —.28

125 Chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc . . . . —.12

Cu vêrful penei Scrierĭ satirico-humoristice de Anton. Popp. I. Monológe. II. Humor şi satiră. O broşură fórte petrecĕtóre —.40

Din poveştile lui Esop de Aron Boca Velcherianul . . . . —.08

Dialogul Ţiganului cu S. Petru în pórta raiului, de Aron Boca Velcherianul —.25

Două turturele de aur. Poveste de Laur. Ciorbea . . . . —.12

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Rusu . . . . —.30

Ḑile negre. Versurĭ de Petrea dela Cluşiŭ — cu o prefaţă de G. Simu. . —.15

Economia pentru şcólele poporale, de T. Roşiu. Ed. II . . . . —.15

Felicitărĭ în poesii şi prosă la Anul-Nou, ḑiua nascerei şi ḑiua numelui către tată, mamă, moş, unchiu, mătuşe, nănaşĭ, tutorĭ, preoţĭ, învĕţătorĭ şi binefăcĕtorĭ, precum şi alocuţiunĭ şi vorbirĭ cu diferite ocasiunĭ şcolastice, de George Simu . —.20

Filoxera omenimei. Câte-va cuvinte despre vinars, de A. Boca Velcher. —.08

Geografia şi Istoria în şcóla poporală. Manual compus conform planului de lecţiunĭ a d-lui V. Vetri pentru cl. IV., V., VI., de T. Petrişor, învĕţător . . —.40

Gruia lui Novac . . . . —.10

Horia lui Pintea Vitézul . . . —.10

Impĕrăţia ţiganilor pe vêrful unui plop de A. Boca Velcherianul . . . . —.08

Indreptar pentru ortografia română. Regule esplicate şi prelucrate pe basa proiectului de ortografiă al Academiei —.12

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte. După Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulf . . . . —.30

Lira Bihorului. Balade poporale de Antoniu Popp . . . . —.20

Lira Sionului séu cantarea sĕrbătorilor. — poesii religióse-morale, lucrate după Sf. Scriptură, de A. Boca Velcherianul. Cu o precuvêntare de G. Simu . . . . —.25

Merinde dela şcólă séu învĕţăturĭ pentru popor, culese din ḑiarul unui şcolar, de Dr. Georgiu Popa . . . . —.60

Miseriile sociale Novelă de P. C. Z. Rovinar . . . . —.15

Musa Someşana. Poesii poporale române din jurul Năsĕudului. Adunate şi aranjate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade —.25

N-rii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de I. Tanco . . . . —.20

Nopţĭ de iarnă. Novele pentru popor de G Simu . . . . —.60

Opşagurĭ. Cât cioplite cât pilite şi la lume împărţite, de I. P. Reteganul —.40

Păcălitul. Monolog comic de Antoniu Pop. Preţul . . . . —.04

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu —.60

Povestea Pascului séu credinţa deşértă poporală. De Ar. Boca Velcherianul —.08

Părintele Nicolae. Schiţe din viéţa preoţilor, de G. Simu . . . . — 30

Pietatea poporului român séu cântărĭ evlaviose pentru cei-ce merg la mănăstire, la locurĭ sfinte şi în procesiunĭ. Compusă de doi preoţĭ gr. cat. Murĕşenĭ din dieo. gr. cat. a Oradei-marĭ . . . . . . —.10

Păcală şi Tândală. Poveste de G. Cătană . . . . —.10

Prietenul sătĕnului român. Sfaturĭ în formă de dialog pentru elevĭ şi adulţĭ, compus de I. P. Reteganul . . . . . —.30

Proba de foc Comediă într'un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan . . . . —.15

Prin mórte la victoriă. Comediă într'un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan . . . . —.10

Probitatea în copilărie. Schiţă din sfera educ. după Ernest Legouvé . . . —.06

Poveştile Bănatului. de George Cătană, învĕţător. Tom. I, II, III á 25 cr., tóte 3 tomurile . . . . —.65

Regulĭ şi sfaturĭ bune pentru pruncii şcolarĭ, de Ar. Boca Velcherianul . —.10

Românul în sat şi la óste, apreciat din cântecile lui poporale de Ioan Pop Reteganul . . . . —.10

Risete şi zîmbete de Tit. V. Gheaja —.30

Schiţe din Italia de Teodor Bulcu, profesor gimn. . . . . 1.—

Sĕ auḑim! Toaste pentru tot felul de pers. şi ocas., de Tit. V. Gheaja . —.20

Suspine şi zîmbete de Ant. Pop —.40

Trandafir şi viorele. Poesii poporale de I. P. Reteganul. Ediţiunea a III. . —.30

Ţiganul la mănăstire. Poveste în versurĭ de Ar. Boca Velcherianul . . —.08

Ţiganul în Raiu. Poveste în versurĭ de Ar. Boca Velcherianul . . . . . . —.08

Ţiganul şi Magnatul séu vraja şi farmecele poporale, de A. B. Velcher. —.08

Ultimul sichastru. Tradiţiune de George Simu . . . . — .06

Versurĭ de dor, adunate din poeţii românĭ de A. . . . . —.25

Indreptar teoretic şi practic pentru învĕţământul intuitiv, de V. Gr. Borgovan. Ediţia III. 1.20

Omul. Noţiunĭ din Anatomie şi fisiologie şi regulĭ igienice pentru conservarea sănĕtăţii şi a corpului omenesc, de George Cătană . . . . —.25

Orar General pentru şcóla română cu 6 clase şi cu un singur învĕţător, de Georgiu Magyar . . . . —.40

Cărţĭ de rugăciunĭ:

Icóna sufletului. Carte de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericeştĭ, frumos ilustrată. Prelucrată şi edată cu permisiunea măritului ordinariat diecesan gr. cat. de Gherla prin Vasiliu Pătcaşiu, preot gr. cat. în Hotoan. Ediţ. V., corésă şi amplificată. — Legată simplu . . . . — 50
legată în pânză . . . . . . —.80
„ „ piele 1.60
„ „ catifea . . . 2.50—3.80

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ, fórte frumos ilustrată. — Preţul unui esemplar legat simplu . . . . —.50
legat cu pânză . . . . . —.80
„ „ piele şi aurit . . 1.60
„ „ legătură de lux 2.50—3.80

Micul mărgăritar sufletesc. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericeştĭ, fórte frumos ilustrată pentru pruncii şcolarĭ de ambe sexele. — Preţul unui esemplar legat . . . . —.22

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii şcolarĭ de ambe sexele. Cu mai multe icóne frumóse. Preţul unui esemplar legat . . . . —.10

Visul Prea Sfintei Vergure Maria, urmat de mai multe rugăciunĭ frumóse. Preţul unui esemplar legat şi espedat franco este . . . . —.12

Epistolia D-lui nostru Isus Christos. Preţul unui esem. legat şi spedat franco —.12

Din „Literatura poporală".

Nr. 1. **Moş Toma Bădiceanu,** vestitu-caraghios al economilor de vite (Mocanilor) din Săcele, de Dometiu Dogariu. Preţul . . . . — 06

Nr. 2. **Vlad Hoţul** dela Săcele, de Dometiu Dogariu. Preţul . . . . . —.06

Nr. 3. **Insurătórea Sórelui** (basm) de Dometiu Dogariu. Preţul . . . . —.06

Nr. 4. **Finl bucătăresei împĕratului** (basm) de Dometiu Dogariu . . . —.06

Nr. 5. **Vacărelul** (basm) de Dometiu Dogariu . . . . — .06

Nr. 6. **Diana,** ḑina munţilor şi **Fata de împĕrat** cu mânile tăiate (2 basmurĭ), de Dometiu Dogariu. Preţul . . . . —.06

Nr. 7 **Cincĭ dialogurĭ** întocmite pentru eleviişcólei popor. menite ca producţiunĭ la esamene şi alte festivităţĭ şcol., de Dometiu Dogariu . . . . —.10

ărţĭ de şcólă

aprobate şi recunoscute ca cele mai bune şi mai metodiceştĭ, de Vasile Petri.

Nou Abecedar românesc. Ediţiun. XII., emendată şi aprobată de înaltul minister reg. ung. de culte şi instrucţiune publică prin emisul seu nr. 16.006 din 1889. Preţul unui esemplar legat. . . . . . —.25

Legendar séu carte de cetire pentru şcólele poporale. Partea I-a: pentru al 3-lea şi al 4-lea an de şcólă. Ediţiunea X., emendată şi aprobată de înaltul minister reg ung. de culte şi instrucţiune publică prin emisul sĕu nr. 11.295 din 1889. Un esemplar legat . . . . —.50

Biblioteca teatrală a „Aurorii".

Nr. 1. **Calea dréptă e cea mai bună.** Comediă într'un act de A. Kotzebue, localisată de Corn. Darabant . . . —.10

Nr. 2. **Paza Maicii sfinte.** Dramă în 4 acte, localisată de Ant. Popp . . —.12

Nr. 3. **Otrava de hârciogĭ.** Comediă într'un act, de Ant. Popp . . . . —.08

Nr. 4. **Pedepsirea vanităţii.** Dramă într'un act, trad. din limba francesă de At Bologa . . . . —.10

Nr. 5. **Dicreţiă fără voiă.** Comediă într'un act, de A. Kotzebue, trad. de Corn Darabant . . . . —.12

Nr. 6. **Crescătorul.** Comediă într'un act de A. Kotzebue. Localisată de C. Darabant . . . . —.1[illegible]

Călindarul „Aurorei" pe an. **1900.** Preţul unui esemplar . . . . —.3[illegible]
prin postă franco . . . . —.3[illegible]
6 esemplare spedate franco . . . 1.6[illegible]

„Călindarul Plugarului" pe an. 1900
Preţul unui esemplar . . . . . . —.2[illegible]
spedat prin postă . . . . —.3[illegible]

Tot de aicĭ se pot procura tot soiul de cărţĭ şcolastice şi altele, apărute orĭ şi unde.

Recuisite de scris pentru şcólă şi cancelarie. — Tot soiul de tipăriturĭ oficióse.

Catalóge şi computurĭ se trimit gratis şi franco orĭ şi cuĭ.

Tóte cărţile de mai sus se pot procura direct şi dela Tipografia A. Mureşianu din Braşov.